

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Bakalářská práce

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav pedagogiky a sociálních studií

Bakalářská práce

Iva Klevetová

Uplatnění absolventů Střední pedagogické školy Boskovice
na trhu práce

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně pod vedením Ing. Aleny Opletalové, Ph.D. K práci jsem použila literaturu a prameny uvedené v seznamu. Souhlasím, aby práce byla uložena na Univerzitě Palackého v knihovně Pedagogické fakulty a ve studijní agendě a dále zpřístupněna ke studijním účelům.

V Olomouci.....

.....

Iva Klevetová

Poděkování

Děkuji Ing. Aleně Opletalové, Ph.D. za odborné vedení při zpracování mé bakalářské práce, připomínky a za její vstřícnost, se kterou ke mně po celou dobu přistupovala. Dále děkuji své rodině za podporu a trpělivost v průběhu celého studia.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Iva Klevetová
Katedra:	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	Ing. Alena Opletalová, Ph.D.
Rok obhajoby:	2013

Název práce:	Uplatnění absolventů Střední pedagogické školy Boskovice na trhu práce
Název v angličtině:	Assertion graduates of Secondary pedagogic school Boskovice on labor market.
Anotace práce:	Bakalářská práce je zaměřena na pracovní uplatnění absolventů střední odborné školy. Cílem bakalářské práce je vymezit postavení absolventů na trhu práce a zjistit, jak se uplatňují na trhu práce absolventi Střední pedagogické školy Boskovice. Teoretická část objasňuje pojmy trh práce, střední odborné vzdělání, nezaměstnanost absolventů. Praktická část se zabývá průzkumem a prezentací výsledků šetření.
Klíčová slova:	Absolvent, trh práce, nezaměstnanost, střední odborné vzdělání, Střední pedagogická škola Boskovice
Anotace v angličtině:	The thesis is focused on employability of high school graduates. The aim of this work is to determine the role of graduates in the labor market and find out how the graduates of high school teaching Boskovice are applying for the job market. The theoretical part explains the concepts like labor market, vocational education, graduate unemployment. The practical part deals with the exploration and presentation of the survey results.
Klíčová slova v angličtině:	Graduate, labor market, unemployment, high school education, Secondary pedagogical school Boskovice
Přílohy vázané v práci:	Příloha č. 1 Schéma vzdělávací soustavy Příloha č. 2 Nevyplněný dotazník
Rozsah práce:	Stran 53
Jazyk práce:	Český jazyk

OBSAH

Úvod.....	5
-----------	---

I Teoretická část

1 Trh práce.....	7
1.1 Absolventi - skupina na trhu práce.....	9
2 Střední odborné vzdělání.....	11
2.1 Shoda zaměstnání s vystudovaným oborem.....	14
2.2 Přejechod absolventů do terciálního vzdělávání.....	15
3 Nezaměstnanost a absolventi.....	17
3.1 Absolventi a úřad práce.....	19
3.1.1 Opatření pro zlepšení situace absolventů.....	20
3.2 Absolventi v číslech.....	21
3.3 Situace na okrese Blansko.....	25
4 Střední pedagogická škola Boskovice.....	27
4.1 Historie.....	27
4.2 Organizační struktura.....	28
4.3 Charakteristika oborů.....	28
4.4 Odborná praxe.....	31

II Empirická část

5 Analýza uplatnění absolventů Střední pedagogické školy Boskovice.....	32
5.1 Cíl šetření a výzkumné otázky.....	32
5.2 Zkoumaný vzorek.....	32
5.3 Metoda sběru dat.....	33
5.3.1 Realizace empirického šetření.....	33
6 Interpretace výsledků šetření.....	34
6.1 Interpretace otázek dotazníkového šetření.....	34
6.2 Shrnutí výsledků a diskuse.....	43
Závěr.....	46
Seznam použitých zkratk.....	48
Použitá literatura a zdroje.....	49
Seznam grafů a tabulek.....	53
Seznam příloh.....	54

Úvod

Problematika dalšího uplatnění po absolvování studia již potkala mnoho z nás. Každoročně opustí školu mnoho mladých lidí s nadějí, že najdou práci v oboru, že budou v zaměstnání, které je bude bavit a bude adekvátně ohodnocené. Někteří absolventi pokračují dále ve studiu a zvyšují tím svoje možnosti uplatnění, svoje vědomosti a kvalifikaci. Jiní s vidinou ekonomické nezávislosti a nových změn hledají první zaměstnání.

Při prvním nástupu do zaměstnání se mohou vyskytnout obavy, jestli budeme mít dostatek vědomostí, jestli splníme požadavky potencionálních zaměstnavatelů, jak budeme vycházet s kolegy v pracovním kolektivu. Určitá nejistota a obavy jsou jistě na místě, myslím, že je to přirozené. Nechceme nikoho zklamat, snažíme se splnit očekávání zaměstnavatelů, rodičů. Absolventi středních škol jsou v současné době řazeni do rizikové skupiny na trhu práce, pro mladé lidi je to velká životní změna a je třeba jim nabídnout pomoc a poskytnout informace. V tomto směru v dnešní době funguje mnoho institucí, webových portálů, které nabízejí mladým pomoc při rozhodování o studiu, absolventům pomáhají zorientovat se na trhu práce a začít svou profesionální kariéru.

K výběru tématu a konkrétní školy mě vedly osobní zkušenosti se vstupem na trh práce. Ráda bych se v budoucnu věnovala personalistice nebo kariérovému poradenství žákům a mladým lidem, v oblasti studia a hledání zaměstnání.

Moje osobní zkušenost byla taková, že po ukončení studia na Střední pedagogické škole v Boskovicích moje první kroky vedly na úřad práce, kde jsem byla evidována asi 2 měsíce. Po té jsem hned při druhém pracovním pohovoru uspěla a nastoupila do zaměstnání, které trvalo necelých 6 let. Začátky nebyly jednoduché, chyběly mi zkušenosti, některé odborné znalosti bylo třeba doplnit pomocí rekvalifikace.

S odstupem času a po získání pracovních zkušeností hodnotím výběr oboru a školy jako správný, ale kdybych se znovu dostala do situace, jestli nastoupit po škole do zaměstnání, nebo raději studovat, dala bych přednost studiu. Potřebu dosáhnout vyššího vzdělání jsem však pocítila později a to když mi skončila rodičovská dovolená. Z důvodu stěhování jsem se do zaměstnání nemohla vrátit a znovu jsem se ocitla na úřadě práce. I když jsem hledala práci velmi poctivě několik měsíců, nedařilo se. Tehdy jsem se rozhodla zkusit studium na vysoké škole. Doufám, že po ukončení studia bude

jednodušší najít zaměstnání, i když budu v pozici maminky se dvěma dětmi, která se vrací po rodičovské dovolené. Ráda bych se dozvěděla, jaké zkušenosti mají ostatní bývalí absolventi, jaký názor mají na tuto problematiku s odstupem několika let. Možná podobný jako já, možná úplně jiný.

Cílem bakalářské práce je vymežit postavení absolventů na trhu práce a zjistit, jak se uplatňují na trhu práce absolventi Střední pedagogické školy Boskovice. Jestli našli zaměstnání odpovídající jejich oboru, jestli jsou v současném zaměstnání spokojeni. V teoretické části práce budu definovat pojmy, jako je trh práce, absolvent, střední odborné vzdělání, nezaměstnanost. Zaměřím se konkrétně na kategorii úplného středního odborného vzdělání, budu popisovat Střední pedagogickou školu Boskovice, její historii, i současnost. Budu definovat profil absolventa jednotlivých oborů a jaké profese mohou absolventi vykonávat.

Empirická část zahrnuje dotazníkové šetření u vybrané skupiny bývalých absolventů, v určitých ročnících ukončení studia. Empirické šetření bude zjišťovat, jaké uplatnění na trhu práce našli bývalí absolventi, kolik jich absolvovalo studium na VŠ, jestli našli práci v oboru, nebo mimo obor, výsledky budou procentuálně zpracovány a prezentovány. Myslím, že tato práce přinese mnoho zajímavých zjištění a ukazatelů. Mohla by sloužit jako zdroj informací, pro zájemce o pedagogické vzdělání.

I. TEORETICKÁ ČÁST

---

1 Trh práce

Trh práce lze vysvětlit, jako prostor, kde se střetávají zaměstnanci nabízející svůj pracovní kapitál a zaměstnavatelé, kteří pracovní sílu hledají a mohou si mezi nabídkami vybírat. Podobně jako jakýkoliv jiný trh je založen na vztahu těchto dvou subjektů. Základním principem je však svobodné rozhodování na obou stranách (Kuchař, 2007, s. 11).

Trh práce tedy vyjadřuje vztah nabídky a poptávky, tento vztah působí na cenu práce a souvisí i s mírou nezaměstnanosti. Pokud poptávka po práci ze strany zaměstnavatelů klesá, pracovníci obtížněji hledají uplatnění a vzniká nezaměstnanost. Cílem ve vztahu nabídky a poptávky je rovnováha na trhu práce. Tato rovnováha je podmíněna různými faktory. Nejvýznamnější roli hraje systém sociální politiky, která nastavuje mantinely ve sféře zaměstnanosti a mezd. Dalším faktorem je úroveň dosaženého vzdělání a s ním spojená schopnost adaptovat se na měnící se podmínky trhu práce. Méně kvalifikované skupiny mají vždy větší problém najít odpovídající zaměstnání, než skupiny s vyšší kvalifikací. Příčinou je neochota dále se vzdělávat a nižší investice do vzdělání.

Lidé vstupují na trh práce s rozdílnými schopnostmi, snaží se s nabídkou své práce uspět, ale své šance zvýší jen tehdy, je-li jejich nabízená práce specializovaná, ale přitom dostatečně flexibilní a kvalifikovaná. Neméně důležitá je také pracovní zkušenost, získaná v průběhu životní a pracovní dráhy (Kuchař, 2007, s. 21). Úspěšnost prosazení na trhu tedy závisí na objemu a kvalitě toho, co může člověk nabídnout.

Systém vzdělávací politiky musí situaci na trhu práce sledovat a reagovat tím, že přizpůsobí vzdělávací soustavu tak, aby produkovala absolventy s širším uplatněním na trhu práce.

Nástroje jak zvýšit soulad mezi trhem práce a odborným vzděláváním jsou podle Trhlíkové (2013, s. 7) následující:

- zvyšování kvality vzdělávání na základě větší spolupráce školské sféry se zaměstnavateli na tvorbě odborného kurikula, poskytování praxe v podnicích,
- vytvoření prognóz, které poskytnou informace o budoucí poptávce zaměstnavatelů a jejich kvalifikačních požadavcích,
- posílení role kariérového poradenství a informovanosti žáků,

- zjišťování údajů o přechodu absolventů na trh práce, jejich uplatnění a míře nezaměstnanosti,
- dle statistických údajů a dotazování absolventů, hodnocení kvality dosaženého vzdělávání a kvalifikace, potřeby doplnění kvalifikace,
- zjišťování požadavků zaměstnavatelské sféry na připravenost absolventů a jejich kompetence,
- mapování situace na trhu práce z hlediska poptávky a struktury volných pracovních míst.

V praxi to může znamenat např. to, že se školy více zaměří na získávání a rozvoj tzv. klíčových kompetencí. Patří sem dovednosti v oblasti komunikace, schopnost pracovat s informacemi, s výpočetní technikou, jazyková vybavenost, ochota učit se a celá řada sociálních kompetencí (schopnost řešit problém, rozhodovat se, nést zodpovědnost, být adaptabilní a flexibilní, schopnost týmové práce). V současné době jsou velmi požadované, ze strany zaměstnavatelů.

Výčet klíčových kompetencí definuje ve spolupráci s úřady práce a zaměstnavateli Kalousková, Vojtěch (2008, s. 8):

- *„komunikační schopnosti (ústní a písemný projev),*
- *čtení a porozumění pracovním instrukcím,*
- *zběhlost v cizích jazycích,*
- *práce s čísly při pracovním uplatnění,*
- *schopnost rozhodovat se,*
- *schopnost řešit problém,*
- *nést zodpovědnost,*
- *adaptabilita a flexibilita,*
- *schopnost týmové práce,*
- *schopnost vést,*
- *ochota učit se,*
- *zběhlost v používání výpočetní techniky,*
- *zběhlost v zacházení s informacemi“.*

Nároky zaměstnavatelů na jednotlivé kompetence se často odvíjejí od konkrétní pracovní pozice, celkově je možné říci, že zaměstnavatelé pouze mírně preferují profesní dovednosti oproti dovednostem klíčovým (Kalousková, Vojtěch, 2008, s. 7).

Existují i různá dělení trhu práce Mareš (2002, s. 53) např. rozděluje trh práce na *formální a neformální*. Formální trh práce je trh oficiálních pracovních příležitostí, kontrolovaný společenskými institucemi, sloužícími k jeho regulaci. Neformální trh je naproti tomu většinou mimo kontrolu těchto institucí, zejména daňových úřadů zahrnuje aktivity obcházející daňové i pracovní zákony. Oba trhy jsou však propojeny a ovlivňují se navzájem.

1.1 Absolventi - skupina na trhu práce

Úspěšnost absolventa na trhu práce a zvládnutí přechodu ze vzdělávacího systému do pracovních povinností je významným krokem a zcela jistě ovlivňuje jeho motivaci, přístup k práci a ekonomické osamostatnění. Z hlediska vývojové psychologie je mladý člověk v tomto období na vrcholu tělesné síly, energie a vitálního elánu. Období mladé dospělosti je podle Říčana (2006, s. 232) klidnější, psychicky harmoničtější, především se jedná o hledání ve sféře práce a společenského uplatnění.

Podle článku serveru Idnes.cz ze dne 31. 5. 2013 jsou na tom s hledáním zaměstnání nejhůř čtyři skupiny uchazečů: lidé přes padesát, absolventi škol, zdravotně postižení a ženy vracející se z rodičovské dovolené. Dále tento článek uvádí, že absolvent vysoké školy dostane nástupní mzdu něco málo přes 25 tisíc korun. Nástupní mzda absolventa střední školy je 17 565 korun hrubého měsíčně. Nástupní platy absolventů škol se rok od roku zvyšují. Nejvíce si vydělají mladí lidé pracující v oblasti informačních technologií (www.idnes.cz).

Počet mladých lidí bez zaměstnání v České republice stoupá. Podle dostupných statistik Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen MPSV) k 31. 12. 2011 bylo evidováno ve věkové kategorii 20-24 let celkem 68 872 nezaměstnaných a v kategorii 25-29 let to bylo celkem 56 452 nezaměstnaných. K 31. 12. 2012 je vidět nárůst v obou kategoriích 20-24 let celkem 74508 a 25-29 let bylo evidováno 59 944 uchazečů (<http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/mes>).

Pro srovnání uvádím, že celkový počet evidovaných nezaměstnaných absolventů a mladistvých v dubnu 2012 činil 26,6 tis. (Burdová a kol., 2013, s. 18). Poslední měsíční statistika k 31. 5. 2013 zachycuje následující stav: **bylo evidováno 32 608 absolventů škol** všech stupňů vzdělání **a mladistvých**. Jejich počet poklesl ve srovnání s předchozím měsícem o 1 743 osob a ve srovnání s květnem 2012 byl vyšší o 9 369

osob. Na celkové nezaměstnanosti se podíleli duben 2013 – 6,1 %, květen 2012 – 4,8 % (<http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/mes>).

Mladí lidé na trhu práce mohou být oproti jiným skupinám znevýhodněni tím, že nemají tolik požadovanou praxi, pracovní návyky, zkušenosti, které však jinak než v zaměstnání nelze získat. Jsou naopak flexibilní, vybaveni teoretickými vědomostmi, jsou schopni se dále vzdělávat, ovládají velmi dobře práci s internetem a moderními technologiemi. Malou výhodou může být nezkušenost a neznalost určitých pracovních postupů, nezkušení absolventi nemají špatné pracovní návyky a z toho důvodu se mohou lépe přizpůsobit organizační kultuře i požadavkům zaměstnavatele, rovněž mzdové požadavky nebývají přemrštěné (<http://www.hledampraci.cz/poradna-zamestnani/absolvent-trh-prace.php>).

Z pohledu práva je statut absolventa vymezen zejména zákonem č. 262/2006 Sb. (dále jen zákoník práce) ve znění pozdějších předpisů. Dále také zákonem č. 435/2004 Sb. (dále jen zákon zaměstnanosti) ve znění pozdějších předpisů, který považuje absolventy za skupinu uchazečů o zaměstnání, které je potřeba věnovat zvýšenou péči. Podle zákoníku práce je v § 229 definován pojem absolvent jako „*Zaměstnanec vstupující do zaměstnání na práci odpovídající jeho kvalifikaci, jestliže celková doba jeho odborné praxe nedosáhla po řádném (úspěšném) ukončení studia (přípravy) 2 let, přičemž do této doby se nezapočítává mateřská dovolená, nebo rodičovská dovolená.* To znamená, že do skupiny absolventů – uchazečů o zaměstnání řadíme i ty, kteří absolvovali školu před více lety, ale zatím nemají odpracované 2 roky.

Dle zákoníku práce mají zaměstnavatelé i „*zabezpečit absolventům středních škol, konzervatoří, vyšších odborných škol a vysokých škol přiměřenou odbornou praxi k získání praktických zkušeností a dovedností potřebných pro výkon práce; odborná praxe se považuje za výkon práce, za který přísluší zaměstnanci mzda nebo plat*“

Ve srovnání zákon zaměstnanosti po novele od 1. 1. 2009 tento pojem už nedefinuje vůbec, ale vyčleňuje uchazeče, kterým je potřeba věnovat zvýšenou péči při zprostředkování zaměstnání a to jsou mladí lidé do 20 let. Do r. 2008 byli samostatně uváděni pouze absolventi vysokých škol, po dobu 2 let, po úspěšném ukončení studia, nejdéle však do 30 let věku.

2 Střední odborné vzdělání

Tato kapitola se zabývá kategorií středního odborného vzdělání. Vzhledem k tématu práce do této kategorie řadíme absolventy Střední pedagogické školy Boskovice (dále jen SPgŠ). Vzdělání je souhrn znalostí, které získáváme pomocí vzdělávání, výuky a studia. Úkolem vzdělání je přispívat nejen k rozvoji osobnosti, ale současně i k přípravě pracovní síly. Systém vzdělávání v České republice vychází ze zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále jen školský zákon) a vymezuje proces postupného získávání kvalifikace v jednotlivých stupních školní soustavy. Schéma vzdělávací soustavy České republiky je přílohou č. 1.

Střední vzdělání dále rozvíjí schopnosti, vědomosti a dovednosti žáků, získané na základní škole. Odborně nebo všeobecně (záleží na typu střední školy) připravuje žáky pro výkon povolání, pracovní činnost, nebo pro další studium.

Středním stupněm vzdělání prochází většina populace, pro mnoho mladých lidí zde vzdělávání nekončí. Střední školy jsou určeny žákům ve věkovém rozmezí většinou od 15 do 19 let. Vzdělávání se řídí školským zákonem, vyhláškou o středním vzdělávání, vyhláškami o přijímání ke vzdělávání a o jeho ukončování a dalšími legislativními dokumenty (Struktury systémů vzdělávání a profesní přípravy v Evropě: Česká republika 2009/10, s. 24). Střední vzdělání má dle školského zákona několik stupňů, podle délky studia, studijního programu a formy vzdělávání.

1. Střední vzdělání

Program o délce 1-2 let, denní forma, ukončení závěrečnou zkouškou. Tato závěrečná zkouška se skládá z praktické zkoušky z odborných předmětů a z teoretické zkoušky z odborných předmětů. Žáci získávají vysvědčení o závěrečné zkoušce.

2. Střední vzdělání s výučním listem

Program o délce 2-3 roky, denní forma, absolvent po ukončení závěrečnou zkouškou získá výuční list. Závěrečná zkouška se skládá z části písemné, ústní, praktické z odborného výcviku. Absolventi se uplatňují v dělnických profesích, vykonávají manuální a obslužné práce, práce v oblasti služeb). Tyto obory mají oproti oborům zakončeným maturitní zkouškou menší podíl všeobecné vzdělávací složky a jsou více prakticky zaměřeny.

3. Střední vzdělání s maturitní zkouškou

Programy šestiletých, osmiletých gymnázií, čtyřleté programy denní formy studia. Do tohoto stupně řadíme i dvouleté nástavbové studium, pro účely získání maturitní zkoušky. Absolvent získává úplné střední odborné vzdělání, ukončení maturitní zkouškou a dokladem je maturitní vysvědčení. Nový školský zákon významně změnil způsob maturitní zkoušky, nově stanovil část společnou a část profilovou. Společnou část pro všechny maturanty stanovuje MŠMT. Část profilovou si stanoví škola sama. Poprvé se tato maturitní zkouška konala v roce 2010/11 (Struktury systémů vzdělávání a profesní přípravy v Evropě: Česká republika 2009/10, s. 32)

Podrobnější členění zobrazuje tabulka č. 1, kde je podle klasifikace kmenových oborů vzdělání (dále jen KKO) rozděleno střední odborné vzdělání. KKO sestavuje Český statistický úřad, pro lepší přehlednost vzdělávací soustavy. Aktuálně tuto klasifikaci zveřejňuje MŠMT.

D	nižší střední vzdělání, tříletá příprava v praktické škole
E	nižší střední odborné vzdělání (vzdělávací programy učilišť, odborných učilišť)
H	střední odborné vzdělání s výučním listem střední odborné vzdělání dosažené absolvováním nematuritních vzdělávacích programů poskytujících výuční list
J	střední nebo střední odborné vzdělání - dosažené absolvováním středoškolských nematuritních vzdělávacích programů neposkytujících výuční list
K	úplné střední všeobecné vzdělání - ÚSV
L	úplné střední odborné vzdělání s vyučením i maturitou - ÚSO (SOU, SOŠ)
M	úplné střední odborné vzdělání s maturitou - ÚSO (bez vyučení)

Tabulka č. 1: *Klasifikace kmenových oborů vzdělání – střední vzdělání*

Zdroj: (<http://www.msmt.cz/vzdelavani/klasifikace-oboru?highlightWords=klasifikace+KKO> - vlastní úprava)

Obsah vzdělávání vymezuje školský zákon s platností od r. 2005, jako dvoustupňovou strukturu vzdělávacích pedagogických dokumentů. Vzdělávání se uskutečňuje **podle rámcových vzdělávacích programů** a školou vytvářených **školních vzdělávacích programů**. Rámcové vzdělávací programy (RVP) stanovují, jaké vzdělávací cíle má škola plnit, čemu se žáci mají v konkrétním oboru učit. Školní vzdělávací program (ŠVP) si zpracovává škola sama, schvaluje ho ředitel školy. Dodržování ŠVP a jeho soulad s příslušným RVP ověřuje a vyhodnocuje Česká školní inspekce.

Na podporu odborného vzdělávání vydává MŠMT v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2011 – 2015 opatření, schválené dne 9. 1. 2013 vládou ČR Celkem je formulováno pět nejdůležitějších cílů.

- *„Motivovat žáky základních škol k výběru oborů středního vzdělání na základě jejich zájmu a schopností a žáky středních a vyšších odborných škol k pozitivnímu vztahu ke zvolenému oboru v procesu přípravy na povolání i k dalšímu vzdělávání.*
- *Úpravami vzdělávacích programů a procesu ukončování vzdělávání v oborech středního vzdělání dosáhnout úplnou prostupnost vzdělávací soustavy mezi jednotlivými stupni středního vzdělání a vytvořit podmínky pro další zkvalitnění úrovně středního vzdělávání.*
- *Úpravou systému financování regionálního školství vytvořit podmínky pro střední vzdělávání v příslušných oborech vzdělávání s ohledem na jejich specifické zvláštnosti.*
- *Zlepšovat podmínky pro spolupráci škol, zřizovatelů škol, zaměstnavatelů a dalších subjektů, které se podílejí na procesu odborného vzdělávání, včetně jejich motivace, a odstraňovat bariéry této spolupráce.*
- *Vytvořením systému přípravy a získáváním odborné kvalifikace pedagogických pracovníků zlepšovat podmínky pro další zkvalitnění úrovně vzdělávání.“*

Po ukončení středního vzdělání absolvent buď, odchází do zaměstnání, nebo pokračuje dále ve studiu, na vyšší odborné škole, případně vysoké škole. Někteří mají to štěstí, že najdou uplatnění ve vystudovaném oboru.

Může se ale stát, že během studia ztratí student o vybraný obor zájem a tak se po ukončení školy vydává jiným směrem. Může začít vlastní podnikatelskou činnost, odjet do zahraničí, nebo se rekvalifikovat¹ a pracovat v jiném oboru.

---

¹ Rekvalifikace- umožňuje fyzickým osobám získat kvalifikaci pro nové zaměstnání nebo udržení stávajícího zaměstnání

2.1 Shoda zaměstnání s vystudovaným oborem

V ideálním případě by každý absolvent měl snadno najít uplatnění ve vystudovaném oboru a na trh práce se dostávají absolventi, po kterých je poptávka. Ti, kteří si vybírají obor vzdělání, potřebují informace o tom, jaké budou jejich perspektivy na trhu práce v době, kdy ukončí typ a obor vzdělávání, o který mají zájem. Jedním z významných nástrojů lepšího sladění požadavků a potřeb zaměstnavatelů je jejich širší spolupráce se školami a zapojení do tvorby vzdělávacích programů na školách (Trhlíková, 2013, s. 7).

Jedním z možných přístupů je sledování shody mezi vystudovaným oborem a oborem zaměstnání, tedy zda absolventi naleznou uplatnění v příslušném profesním oboru. Tato shoda je v rámci šetření absolventů zpravidla zjišťována pomocí otázky, zda respondent pracuje ve svém vystudovaném oboru nebo v příbuzném oboru, nebo zda odešel za prací do zcela jiného oboru. Používá se čtyřstupňová škála – úplná shoda, částečná shoda, dílčí neshoda, hrubá neshoda.

Studie Doležalové, Vojtěcha (2010) se zabývala zjišťováním souladu mezi dosaženým vzděláním a pracovním uplatněním v r. 2001, 2005, 2009. Sleduje se úroveň shody zejména u absolventů do pěti let od ukončení vzdělávání, zjištěné údaje se porovnají s hodnotami celkového počtu ekonomicky aktivního obyvatelstva. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo (dále jen EAO) jsou lidé zaměstnaní i nezaměstnaní, kteří práci aktivně hledají, jsou schopni práce a mohou prakticky ihned nastoupit, dále sem patří rodiče na mateřské dovolené, nebo lidé v pracovní neschopnosti. Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo jsou naopak lidé, kteří práci nemají a aktivně ji nehledají. Patří sem ženy v domácnosti, penzisté, poživatelé invalidních důchodů, studenti (Buchtová, 2002, s. 65).

Vzhledem k tématu práce, se nyní zaměřím na absolventy středního odborného vzdělání (s maturitou) podle oborů, kam spadají absolventi Střední pedagogické školy Boskovice (dále jen SPgŠ). Mezi jednotlivými obory toho stupně vzdělání můžeme vidět výrazné rozdíly. Nejpříznivěji vypadala situace pro skupinu zdravotnických oborů, až 72 % EAO, pracují v zaměstnáních, které plně odpovídají jejich kvalifikaci. Domnívám se, že vysoký podíl EAO pracujících v úplné shodě souvisí se specifícností zdravotnických oborů a s nedostatkem pracovníků ve zdravotnictví. Další skupinou s relativně vysokými hodnotami úplné shody² je Ekonomika a administrativa – 61 % EAO a jejich podíl se ve srovnání s předešlým šetřením zvýšil z 58 %.

---

² Úplná shoda – absolvent byl pro uvedenou činnost (práci) v některém z oborů skupiny přímo připravován.

Příznivých hodnot dosahují i maturanti skupin oborů Obchod – 52 %, Gastronomie, hotelnictví a turismus – 45 %. V poslední řadě **Pedagogika, učitelství a sociální péče - 50 %** (Doležalová, Vojtěch, 2010, s. 31).

Pokud se zaměříme na šetření prováděná z hlediska *druhu profese* nejvyšších hodnot, úplné shody, dosahují především zaměstnání ze skupiny oborů Zdravotnictví, 100% - sestry pro intenzivní péči, 97 % - ošetřovatelé a všeobecné zdravotní sestry, 95% - sestry pro péči o dítě a farmaceutičtí asistenti, 94 % - zubní asistenti, **97 % - pedagogové pro předškolní výchovu**. Výsledky jsou ovlivněny tím, že uvedená povolání jsou dosti specifická a je nutné mít dostatečnou kvalifikaci. (Doležalová, Vojtěch, 2010, s. 37).

2. 2 Přejchod absolventů do terciálního vzdělávání

Terciální vzdělání přináší svým držitelům nezpochybnitelnou výhodu na trhu práce – absolventi vysokých škol a vyšších odborných škol mnohem snadněji najdou práci a míra jejich nezaměstnanosti je výrazně nižší než míra nezaměstnanosti osob s nižším vzděláním. Přesto najdeme rozdíly v nezaměstnanosti absolventů a to z pohledu různých oborů a různých škol. Na tyto rozdíly mají vliv skutečnosti, které škola nemůže ovlivnit, jako je např. odlišná úroveň regionálních trhů práce, na které absolventi vstupují. Terciální vzdělání poskytují vysoké školy, tyto školy mohou být univerzitní i neuniverzitní. Vysoké školy se dělí na dva typy „ *institute univerzitní (univerzity), které poskytují všechny typy studijních programů (bakalářský, magisterský a doktorský), a neuniverzitní, které poskytují převážně programy bakalářské a programy doktorské neposkytují vůbec. Vysoká škola uskutečňuje akreditované studijní programy a programy celoživotního vzdělávání (orientované na výkon povolání nebo zájmově). Všechny vysoké školy uskutečňují vedle studijních programů i činnosti výzkumné, vývojové, umělecké, popř. další tvůrčí činnosti.* (Struktury systémů vzdělávání a profesní přípravy v Evropě: Česká republika 2009/10, s. 43).

Kleňhová, Vojtěch (2011, s. 38) řadí skupinu oborů pedagogika, učitelství, sociální péče z pohledu počtu absolventů k početně menším oborovým skupinám středních odborných škol. V těchto oborech ukončí studium 5 % absolventů středních odborných škol, což je v absolutních počtech asi 2 100 absolventů. Tato oborová skupina se řadí k několika málo skupinám, ve kterých počty absolventů v průběhu posledního roku nepoklesly. Absolventi těchto oborů ve velké míře hlásí k dalšímu studiu na vysokých

a vyšších odborných školách. Ke studiu do terciárního vzdělávání se hlásí **70 % absolventů pedagogických oborů středních odborných škol**, z toho 24 % podává přihlášky ke studiu na vyšších odborných školách a 63 % k vysokoškolskému studiu. Více než polovina absolventů **pedagogických oborů je přijata** ke studiu ať už na vysoké, nebo vyšší odborné škole. Pokud se absolventi **zajímají o studium na vysoké škole, tak se jich přibližně 70 % hlásí opět ke studiu pedagogických oborů**. (Kleňhová, Vojtěch , 2011, s. 38). Touto problematikou se dále zabývá i empirická část práce.

3 Nezaměstnanost a absolventi

Tato kapitola vysvětluje pojmy nezaměstnanost, nezaměstnaný, měření nezaměstnanosti. Zmiňuje i důsledky nezaměstnanosti a opatření pro snížení nezaměstnanosti.

Nezaměstnanost představuje faktor, který má co říct jak školám samotným, tak uchazečům o studium. Důležitým ukazatelem je rovněž pro státní správu, která celý systém vzdělávání řídí a monitoruje. Nezaměstnanost absolventů výrazně ovlivňuje ekonomická situace země. Příchod hospodářské krize z r. 2009 měl samozřejmě vliv i na celkovou nezaměstnanost. Mnozí zaměstnavatelé museli na tuto situaci reagovat snížením počtu zaměstnanců a tím u nás nezaměstnanost velmi vzrostla. Tento růst logicky postihl i nezaměstnanost u absolventů škol. Počty nezaměstnaných absolventů měli do r. 2008 spíše klesající tendenci.

Nezaměstnanost, jak jsem zmínila v předchozí kapitole, vzniká při nerovnováze mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce. Patří k velmi sledovaným jevům tržní ekonomiky. Její důsledky negativně působí na společenské klima, protože nezaměstnanost ovlivňuje člověka sociálně, psychicky, ekonomicky, mohou se objevit různé sociálně patologické jevy. Je to však nepříjemná realita, která se stala součástí našeho života a může postihnout každého jedince, v různém věku.

Kdo je nezaměstnaný a kdo je zaměstnaný?

Nezaměstnaný je ten, kdo se aktivně uchází o práci, je schopen práce, je evidován na úřadě práce a splňuje podmínky pro pokračování registrace. Být nezaměstnaný neznamená být mimo trh práce, ale znamená to, že člověk není schopen se na něm prosadit a zůstává v konkrétním okamžiku na straně nerealizovatelné nabídky (Mareš, 2002, s. 16). Zaměstnaný je ten, kdo má jakékoliv placené zaměstnání nebo sebezaměstnání, včetně lidí dočasně nepřítomných na trhu práce z důvodu nemoci nebo mateřské dovolené.

Neuplatnění se v profesi nebo nedobrovolné vyřazení z pracovního procesu má především negativní psychické a sociální důsledky. Pokud se jedná o dlouhodobější nezaměstnanost, vzniká rodině nebo člověku ekonomická nejistota, strach z budoucnosti, ale i pochyby o vlastních schopnostech. Nezaměstnaný ztrácí sociální kontakty, pracovní návyky a dovednosti, vytrácí se smysl života. Čím delší je nezaměstnanost, tím vážnější jsou její důsledky.

Buchtová (2002, s. 82) vymezuje negativní důsledky nezaměstnanosti podle psychologického výzkumu:

- zvýšení kriminality a drogové závislosti – hlavně u mladistvých,
- pokles sebedůvěry, snížení pocitu vlastní hodnoty,
- nárůst sociální izolace - ztráta pracovních kontaktů,
- obviňování vlastní rodiny ze ztráty práce - nárůst konfliktů v rodině v důsledku odchodu člena rodiny z pracovního a společenského života, ve vztazích v rodině (např. ztráta autority nezaměstnaného otce),
- děti nezaměstnaných rodičů (např. emoční labilita, antisociální chování), slabé výkony ve škole a zhoršení prospěchu, špatný vzor pro děti a mladistvé, nespokojenost a výčitky vůči rodičům z hlediska ekonomického zabezpečení rodiny.

Vláda České republiky se většinou shoduje, že je nutné nezaměstnanost snižovat, ale neshoduje se už v tom, jakými prostředky toho dosáhnout. Přesto vydává souhrn opatření, které směřují k zajištění maximální úrovně zaměstnanosti. Nazýváme je **aktivní politika zaměstnanosti**, zabezpečuje ji MPSV a úřad práce. Podle situace na trhu práce spolupracují při její realizaci s dalšími subjekty. Nástroje a opatření, kterými je realizována aktivní politika zaměstnanosti definuje zákon o zaměstnanosti. Mareš (2002, str. 100) vidí řešení nezaměstnanosti v následujících opatřeních:

- vytváření prostředí pro investice – vytváření investičních podmínek pro vznik nových podniků, pro vstup cizího kapitálu, programy veřejných investic do infrastruktury³,
- vytváření pracovních příležitostí financovaných z veřejných zdrojů - prostřednictvím veřejných služeb a veřejně prospěšných prací, či utváření společensky prospěšných míst,
- regulace vstupu na trh práce a odchod z něho,
- zprostředkování informací a kontaktu mezi stranami nabídky a poptávky na trhu práce,
- přizpůsobování nabídky a poptávky na trhu práce – rekvalifikace dospělých osob, regulace obsahu a forem vzdělávacího systému společnosti.

---

³ Infrastruktura - V českém prostředí je pojem veřejné infrastruktury definován Stavebním zákonem (Zákon č. 183/2006 Sb.) takto: veřejnou infrastrukturou pozemky, stavby, zařízení, dopravní infrastruktura, technická infrastruktura, veřejné prostranství.

Pro měření nezaměstnanosti se používal ukazatel s názvem *Míra nezaměstnanosti*. Míra nezaměstnanosti jako procentuální podíl nezaměstnaných osob, ke všem osobám schopným pracovat - ekonomicky aktivním. Samotná míra může být buď *obecná*, nebo pro určitou sociální skupinu osob *specifická* (např. muži, ženy, absolventi, určité profese. V r. 2012 MPSV přechází na nový ukazatel při výpočtu nezaměstnanosti v ČR s názvem *Podíl nezaměstnaných osob*.

Nový ukazatel bude vyjadřovat podíl nezaměstnaných osob vůči obyvatelům ve věku 15 – 64 let. Od ledna 2013 se postupuje pouze podle nového výpočtu (http://www.czso.cz/csu/tz.nsf/i/zmena_vypoctu_ukazatele_registrovane_nezamestnanosti20121107).

Pro zajímavost uvádím, že ke konci roku 2012 bylo nezaměstnaných celkem 545 300 a míra nezaměstnanosti činila 9,4 %. Aktuálně ke dni 30. 4. 2013 bylo evidováno celkem v České republice 551 662 nezaměstnaných v kategorii 15-64let (<http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/mes>).

3.1 Absolventi a úřad práce

Přihlásit se na úřad práce je v dnešní době věc velmi neoblíbená, ale je to jeden ze způsobů jak hledat zaměstnání. Úřad práce je specializovaným orgánem státní správy, který zajišťuje realizaci státní politiky zaměstnanosti. V systému státní správy je podřízeným orgánem MPSV. Při přípravě koncepce rozvoje zaměstnanosti spolupracuje se zaměstnavateli se správními úřady a dalšími regionálními institucemi. Pracovníci úřadu práce nabízejí volná pracovní místa, která ve spolupráci se zaměstnavateli, aktualizují. Nabízené zaměstnání by mělo odpovídat dosaženému vzdělání, praxi, možnosti ubytování a dopravní dosažitelnosti. Hlavní úkoly úřadu práce specifikuje § 8 zákona o zaměstnanosti a jsou to např. tyto činnosti:

- spolupráce s ostatními správními orgány na rozvoji trhu práce,
- zajištění zprostředkování zaměstnání uchazečům o zaměstnání a zájemcům o zaměstnání,
- ve svém správním obvodu zpracovává koncepci vývoje nezaměstnanosti a vyhodnocuje trh práce,
- poskytuje fyzickým osobám a zaměstnavatelům poradenské, informační a další služby v oblasti zaměstnanosti a pracovněprávních vztahů,
- zabezpečuje uplatňování nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti,

- poskytuje příspěvky z prostředků na aktivní politiku zaměstnanosti a vyplácí podporu v nezaměstnanosti a podporu při rekvalifikaci,
- zajišťuje zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením, příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením,
- zabezpečuje a podporuje projekty na podporu rozvoje lidských zdrojů.

Většinou je přechod mezi školou a nástupem do zaměstnání vyplněn dobou, kdy je absolvent v evidenci úřadu práce, pokud si nezvolí jakékoliv zaměstnání, aby se tomuto kroku vyhnul. Každoročně, můžeme pozorovat určitý cyklus, kdy se počet absolventů hledajících práci začne zvyšovat v červnu s koncem školního roku. Maximálních počtů dosahuje v září, od října se postupně opět snižuje a minimálních hodnot dosahuje v dubnu a květnu. Je nutné zmínit, že statistiky úřadů práce byly ovlivněny zavedením státní maturitní zkoušky na jaře 2011, protože ti, co maturitní zkoušku úspěšně nesplnili, měli problémy s hledáním zaměstnání, někteří se rozhodli zkoušku opakovat, nebo přestoupit na jiný obor a setrvali ve školském systému. Dokud není studium úspěšně ukončeno, nelze je považovat za absolventy daného oboru. Tito mladí lidé se stávají pouze pracovníky, nebo uchazeči se základním vzděláním.

Většina uchazečů se eviduje především proto, aby dosáhla na finanční podporu v nezaměstnanosti. V případě absolventů škol je situace taková, že pokud student nikdy nepracuje, nemá žádné brigády nebo jiný pracovní poměr, kde je odváděno sociální pojištění, nárok na finanční podporu nemá. Podmínka je taková, že žadatel musí odpracovat v předchozích 3 letech alespoň 12 měsíců. I tak je však rozumné v evidenci uchazečů být, protože po dobu evidence, je za absolventa hrazeno zdravotní pojištění. Bohužel nabídka práce prostřednictvím úřadů je v dnešní době velice řídká a tak je třeba využívat další možné varianty, webové stránky, personální agentury, inzerci v novinách.

3.1.1 Opatření pro zlepšení situace absolventů

Pro zlepšení situace absolventů na trhu práce existují některá opatření a prostředky v rámci aktivní politiky zaměstnanosti. Úřad práce může poskytnout zaměstnavateli na základě dohody příspěvek na zapracování absolventa, pokud ho zaměstnavatel přijímá do pracovního poměru. Maximální doba poskytování příspěvku je 3 měsíce a může činit měsíčně nejvýše polovinu minimální mzdy na jednu fyzickou osobu, která se zapracovává (<http://portal.mpsv.cz/sz/zamest/dotace/apz>).

Dále je možné zajistit absolventovi rekvalifikaci, většinou formou vzdělávacího programu, nebo kurzu a tady už může vzniknout nárok na podporu při rekvalifikaci. Dle úpravy zákona o zaměstnanosti platné od ledna 2009 vstoupil v účinnost ještě prostředek péče o uchazeče a *to individuální akční plán*. Pokud se uchazeč ocitne v evidenci úřadu práce déle, než 5 měsíců, je podle zákona o zaměstnanosti považován za dlouhodobě nezaměstnaného. Po uplynutí této lhůty je sestaven individuální akční plán - dokument, který vypracovává krajská pobočka úřadu práce za součinnosti uchazeče (jeho povinnost) o zaměstnání. Uchazeč o něj může sám požádat. Plán stanovuje postup a plnění opatření pro získání pracovního místa, vychází se z dosažené kvalifikace, schopností, zdravotního stavu. Dříve byl individuální plán spíše možností, nyní je s dlouhodobě nezaměstnanými vypracováván vždy.

Za významnou činnost úřadu práce je třeba zmínit ještě pomoc při výběru povolání, prostřednictvím Informačních a poradenských středisek (dále jen IPS). Je určena žákům základních škol, aby se dozvěděli aktuální informace o síti středních, vyšších odborných a vysokých škol, studijních a učebních oborech v regionu a v celé ČR. IPS umožňuje prostřednictvím počítačového programu, vyhledávání studijního nebo učebního oboru v celé ČR, otestovat profesní zájmy jednotlivců na povolání či příslušné vzdělání. Dále žáci získají informace o možnostech uplatnění absolventů jednotlivých oborů v praxi.

3.2 Absolventi v číslech

Informace o počtech absolventů zveřejňuje Národní ústav pro vzdělávání, v projektu VIP kariéra, který řídí MŠMT ve spolupráci s Národním ústavem pro vzdělávání. Spolufinancuje ho Evropský sociální fond a státní rozpočet ČR. V následujících tabulkách uvádím, jednak celkovou nezaměstnanost absolventů, dále pak nezaměstnanost z hlediska oboru středního vzdělání a v poslední tabulce se zaměřuji na konkrétní obory pedagogika, učitelství, sociální péče, předškolní a mimoškolní pedagogika. Tabulka č. 2 udává počet nezaměstnaných absolventů, včetně mladistvých (v tis.) a podíl absolventů a mladistvých na celkové nezaměstnanosti (v %) v jednotlivých měsících z let 2006 – 2012. Z tabulky vyplývá, že nejnižší počet nezaměstnaných absolventů byl v roce 2008, kdy byl celkový roční průměr 24,1 (tis). Naopak nejvyšší hodnoty nezaměstnanosti můžeme vidět v září 2006 - 41,7 (tis) a 2010 - 39,3 (tis). Měsíc září vykazuje v každém roce za období 2006 - 2011 výraznější rozdíly oproti měsíci dubnu, protože v období letních prázdnin přichází na

trh práce velké množství čerstvých absolventů. Nejvýraznější rozdíl je v roce 2009 a to přibližně o 11,3 (tis.) absolventů. Údaje z druhého pololetí r. 2012 nebyly ze studie dostupné, k dispozici je jen první pololetí r. 2012.

	Počet nezaměstnaných absolventů a mladistvých (v tisících)							Podíl absolventů a mladistvých na celkové nezaměstnanosti (v %)						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
duben	33,0	25,1	19,1	26,7	32,8	32	26,6	6,8%	6,2%	6,0%	5,9%	6,1%	6,2%	5,3%
září	41,7	31,2	28,9	38	39,3	35,3		9,2%	8,6%	9,2%	7,6%	7,9%	7,4%	
Průměr za rok	33,6	25,1	21,4	28,7	32,7	31,4		7,1%	6,5%	6,6%	6,0%	6,2%	6,2%	

Tabulka č. 2: *Celkový počet nezaměstnaných absolventů a podíl na celkové nezaměstnanosti v r. 2006-2012*

Zdroj: (Burdová, Chamoutová , 2012, s. 10) – vlastní úprava

Do tabulky č. 3 jsem uvedla počty nezaměstnaných absolventů, za všechny kategorie středního odborného vzdělávání, zvýraznila jsem kategorii M, kam se řadí absolventi SPgŠ. Z tabulky je patrné, že nejpočetnější skupinu tvoří absolventi kategorie střední s výučním listem E, H. Nezaměstnaných absolventů v kategorii M⁴ bylo evidováno v r. 2012 celkem 5950. Nejméně nezaměstnaných bylo absolventů v kategorii gymnaziální vzdělání - 1090.

⁴ Kategorie – M jsou absolventi, kteří se připravovali ve 4letých oborech dříve označovaných jako studijní obory středních odborných škol (SOŠ) a po absolvování získali maturitní vysvědčení. Jde o úplné střední odborné vzdělání ukončené maturitou, jehož součástí není odborný výcvik.

Druh středního vzdělání	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Střední s výučním listem - E, H	11296	7074	4463	8178	10073	8970	7505
Střední s MZ a odborným. výcvikem - L/0	3270	2624	875	1354	1841	1897	1195
Nástavbové vzdělání - L/5			1104	1656	2395	2047	1382
Střední odborné s maturitní zkouškou – M	7928	5877	4349	5902	7514	7823	5950
Gymnaziální vzdělání - K 1	1699	1216	902	913	1189	1222	1090

Tabulka č. 3: Počet všech evidovaných nezaměstnaných absolventů podle druhu středního vzdělání v období r. 2006 – 2012

Zdroj: (Burdová, Chamoutová, 2012, s. 12) - vlastní úprava

Celkové počty absolventů kategorie M byly zjištěny za rok 2006 – 45 872, rok 2007 – 46 511, rok 2008 - 45 298, rok 2009 - 44 980, rok 2010 - 43 372, rok 2011 – 40679. Z těchto čísel je patrné, že celkový počet absolventů této kategorie od roku 2007 klesá. Nejvíce absolventů v této kategorii bylo v r. 2007 (Burdová, Chamoutová, 2012, s. 28).

V Tabulce č. 4 uvádím přehled zjištěných dat v dubnu 2012, kdy míra nezaměstnanosti u oboru pedagogika učitelství a sociální péče činila celkem 9,8 %, což znamená snížení oproti dubnu r. 2011, kdy míra nezaměstnanosti⁵ byla přibližně 12 %. Takže došlo v tomto oboru ke zlepšení situace. Bohužel pro srovnání druhého oboru předškolní a mimoškolní pedagogika v r. 2011 se mi nepodařilo získat informace.

⁵ Míra nezaměstnanosti absolventů je dána poměrem počtu absolventů – uchazečů o zaměstnání konkrétního druhu přípravy, skupiny oborů, či oboru vzdělání, k celkovému příslušnému počtu absolventů (tj. zaměstnaných, nezaměstnaných i pokračujících v dalším vzdělávání). Hodnota míry nezaměstnanosti vyjadřuje procenty, kolik absolventů daného oboru zůstane bez zaměstnání.

Kategorie vzdělání	Duben 2012		
	Počet absolventů	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti absolventů
Úplné střední odborné vzdělání s maturitou (bez vyučení) - M	40679	3680	9,0%
Pedagogika, učitelství a sociální péče	1845	180	9,8%
Předškolní a mimoškolní pedagogika	532	22	4,1%

Tabulka č. 4: Přehled absolventů celkem a absolventů nezaměstnaných v dubnu 2012

Zdroj: (<http://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClanekAbsolventi/5-1-02/Nezamestnanost-absolventu-podle-oboru-vzdělání/12?Oblast=1&so=75&o=18222&kv=3&paramName=o>)

3.3 Situace na okrese Blansko

Město Boskovice a Střední pedagogická škola patří pod okres Blansko, proto tato kapitola objasňuje, jaká je zde nezaměstnanost celková i skupiny absolventů. Okres Blansko tvoří severní část Jihomoravského kraje. Patří k druhému nejmenšímu okresu v tomto kraji. Celkem je na okrese Blansko 13 středních škol, z toho 4 gymnázia, 1 odborná střední škola je soukromá.

Možnost srovnání nabízí pohled na okresy v ČR. Nejhůře jsou na tom s podílem nezaměstnaných k 31. 5. 2013 okresy Most (13,5 %), Bruntál (12,5 %), Ústí nad Labem (12,1 %), Karviná (11,7 %) a Chomutov (11,5 %). Nejlépe naopak okres Praha-východ (3,3 %), Praha-západ (3,9 %). Míra nezaměstnanosti v Blansku k 31. 12. 2012 byla přibližně (9,4 %). Dá se říci, že se Blansko přibližuje více k okresům s vyšší nezaměstnaností (<http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/mes>).

Rok 2011

Dle údajů MPSV byla míra nezaměstnanosti v Boskovicích v roce 2011 10,95 % a v Blansku 8,04 %. V porovnání např. s r. 2001, kdy byla míra nezaměstnanosti pro Boskovice 8,17 % a pro Blansko 6,65 %, je zde patrný nárůst nezaměstnanosti v obou městech. K 31. 12. 2011 bylo na okrese evidováno celkem 197 volných míst, z toho pro absolventy jich bylo 27. Počet uchazečů na jedno pracovní místo byl 25,2. Neumístěných uchazečů na konci roku 2011 bylo evidováno celkem 4965, z toho absolventi a mladiství tvořili počet 394 (<http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/mes>).

Z hlediska vzdělání byla situace taková, že uchazečů se středním vzděláním s maturitou bylo 1333. Oproti tomu vysokoškoláci tvořili počet 270. Z toho je patrné, že pozice vysokoškolsky vzdělaných osob na trhu práce je v tomto okrese výrazně lepší. Nezaměstnaných absolventů Střední pedagogické školy Boskovice evidovaných k 30. 9. 2011 bylo 8 (<http://portal.mpsv.cz/sz/stat/abs/polo>).

Rok 2012

K 31. 12. 2012 bylo evidováno celkem 190 volných míst, z toho pro absolventy jich bylo 55. Neumístěných uchazečů celkem bylo 5086, z toho absolventů a mladistvých 444. Počet uchazečů na jedno pracovní místo 27,5 (<http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/mes>). Strukturu nezaměstnaných z hlediska dosaženého vzdělání v okrese se mi pro rok 2012 nepodařilo zjistit. Absolventů Střední pedagogické školy Boskovice evidovaných k 30. 9. 2012 bylo 9 (<http://portal.mpsv.cz/sz/stat/abs/polo>).

Rok 2013

K 31. 05. 2013 bylo evidováno neumístěných uchazečů v okrese 5116, z toho absolventů a mladistvých 379. Volných pracovních míst je 304, z toho pro absolventy a mladistvé je pracovních míst 44 (<http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/mes>).

Nejvíce volných míst v Blansku a okolí je v profesi *pomocní pracovníci ve výrobě* - 21 volných míst, na druhém místě jsou *odborní pracovníci v oblasti pojišťovnictví, obchodní zástupci, nákupčí a obchodní makléři* - 13 volných míst.

V okolí Boskovic je nejžádanější profesí *odborní pracovníci v oblasti pojišťovnictví, obchodní zástupci, nákupčí a obchodní makléři* – 14 volných míst, na druhém místě jsou *technici ve fyzikálních a průmyslových oborech* – 6 volných míst ([file:///localhost/C:/Users/uzivatel/AppData/Local/Temp/Rar\\$EXa0.895/statprofpou20130616.html](file:///localhost/C:/Users/uzivatel/AppData/Local/Temp/Rar$EXa0.895/statprofpou20130616.html)).

4 Střední pedagogická škola Boskovice

V této kapitole se věnuji volbě povolání, charakteristice SPgŠ, jako vzdělávací instituce. Pro bakalářskou práci jsem si tuto školu vybrala, protože jsem ji v letech 1997-2001 jako studentka absolvovala. Dále jsem měla možnost seznámit se s vnitřními předpisy a organizací školy na odborné praxi v 2. ročníku studia na VŠ. Z těchto důvodů se domnívám, že získávání informací, jak pro teoretickou část, tak pro praktickou, bude víceméně bezproblémové. Mnoho základních informací mi poskytla zástupkyně ředitelky školy a moje bývalá spolužačka, která zde nyní působí jako učitelka. Škola se nachází v centru města Boskovice, na frekventované ulici J. A. Komenského, která vede přímo na místní náměstí. Dostupnost školy je velice dobrá, protože je situována nedaleko autobusového nádraží a dalších autobusových zastávek ve městě.

4.1 Historie školy

Budova školy byla postavena r. 1893, původně sloužila jako měšťanská škola. Počátky vzdělávání pedagogů se v Boskovicích datují k 1. 9. 1950, kdy zahájilo svoji činnost čtyřleté Pedagogické gymnázium pro vzdělávání učitelek mateřských škol. Bylo umístěno do budovy gymnázia a tehdejší internát byl zřízen v několika místnostech státního zámku. Své trvalé prostory škola získala v roce 1953. K původnímu obdélníkovému tvaru dvoupatrové budovy přibyla v r. 1990 půdní vestavba. Ke škole náleží také Domov mládeže, který je od r. 2009 umístěn přímo v budově školy a je vybaven dvojlůžkovými, třílůžkovými a čtyřlůžkovými pokoji, se samostatným sociálním zařízením, PC vybavením, s hobby centrem a studovnou. Jeho celková kapacita je 40 osob. Dříve se nacházel v jiné části města. Ve školním roce 2005/2006 byl otevřen nový, v pořadí 3. obor vzdělávání Pedagogické lyceum.

4.2 Organizační struktura

Škola funguje jako příspěvková organizace, zřizovatelem je Jihomoravský kraj. Vedení školy zajišťuje ředitelka a zástupkyně ředitelky. Vybavení školy tvoří studovna, posilovna, odborné pracovny např. počítačová, hudební, výtvarná, dramatická, tělocvična, knihovna. Mimoškolní a zájmová činnost je sborový zpěv, znaková řeč, organizování skupin pro pomoc handicapovaným spoluobčanům, kurzy autoškoly. Kapacita školy je nyní 335 studentů, přičemž průměrný počet studentů je 30. Počet pedagogických pracovníků je 29 a nepedagogických pracovníků je 7. Na škole jsou vyučovány cizí jazyky anglický a německý. Obory jsou určeny absolventům ZŠ se zájmem o humanitní obory, esteticko výchovné disciplíny, tělesnou výchovu, či cizí jazyky. Škola přijímá i žáky se specifickými poruchami učení. V současné době jsou nabízeny 3 studijní obory. Výstupní certifikát je vysvědčení o maturitní zkoušce. Státní maturitní zkouška probíhá z předmětů český jazyk a literatura, cizí jazyk nebo matematika. Nepovinně si maturanti mohou zvolit max. 3 předměty.

4.3 Charakteristika nabízených studijních oborů

Kategorie vzdělání: **Úplné střední odborné vzdělání s maturitou (bez vyučení)**

Skupina oboru: **Pedagogika, učitelství a sociální péče (Kód: 75)**

Skupina oboru: **Obecně odborná příprava (lyceum) (Kód: 78)**

- **Pedagogické lyceum** - označení 78 – 42 – M/03, kód 78

Jedná se o čtyřleté denní studium, pro chlapce i dívky ukončené maturitní zkouškou. Učivo předmětů - občanská výchova, český jazyk, výtvarná výchova důležité pro tento obor, bude dále rozvíjeno a prohlubováno. Od 2. ročníku si žáci volí specializaci: hudební, tělesná, dramatická, výtvarná výchova, které jsou otvírány podle zájmu. V průběhu studia 1. až 3. ročníku vykonávají všichni žáci odbornou praxi po dobu 3 týdnů. Ve 4. ročníku následuje povinná odborná praxe v rozsahu 4 týdnů. V průběhu studia všichni žáci absolvují plavecký, lyžařský, turistický kurz a kurz první pomoci. Učivo předmětů - občanská výchova, český jazyk, výtvarná výchova je důležité pro tento obor a bude dále rozvíjeno a prohlubováno. Obor umožní žákům získat představu o práci učitele a dalších pedagogických pracovníků. Žáci se teoreticky i prakticky seznamují s činností různých typů škol nebo zařízení volného času. Získají základní

vědomosti o výchově a vzdělávání člověka, studiem pedagogiky a psychologie. V těchto předmětech se seznámí s teorií, pedagogickými směry, názory na výchovu a vzdělávání, učí se jak ovlivňovat různé projevy chování, získávají komunikační dovednosti. V návaznosti na základní vzdělávání dochází k prohlubování znalostí z českého a ze dvou cizích jazyků. Pokračuje studium matematiky a přírodovědných disciplín. Po ukončení studia mají absolventi následující možnosti:

- vysokoškolské studium - pedagogické fakulty
(učitelství pro mateřské školy, učitelství pro 1. stupeň ZŠ, dvouoborové kombinace učitelství pro ZŠ a SŠ, studium humanitních oborů - sociální práce, andragogika, pedagogika, psychologie, dějepis),
- studium vyšší odborné školy pedagogického nebo sociálního zaměření,
- asistent pedagoga a pedagog volného času,
- uplatnění v oblasti volného času a zájmové činnosti dětí i dospělých.

▪ **Předškolní a mimoškolní pedagogika** - označení oboru 75-31-M/01, kód 75

Jedná se o čtyřleté denní studium pro chlapce i dívky, zakončené maturitní zkouškou. Opět je tu volba specializace hudební, tělesná, dramatická, nebo výtvarná výchova, ale až od 4. ročníku, dle zájmu žáků a možností školy. Odborná praxe se je stejná jako u předchozího oboru, stejně tak absolvování kurzů. Studium vede žáky k výchovné a vzdělávací práci a zájmovým činnostem s dětmi a mládeží. Učí se, jak rozvíjet předpoklady svěřených dětí, zvláště vědomostní, citové, tělesné a sociální. Důležité je naučit se, jak dětem rozumět a komunikovat s nimi, rozvíjet klíčové kompetence dětí a mládeže a umět svoji práci hodnotit. K práci s dětmi a mládeží potřebují znalosti a dovednosti z pedagogiky, psychologie, biologie, také z výtvarné a dramatické výchovy, tělesné výchovy, hudební výchovy. Naučí se připravovat různé výchovné a vzdělávací projekty, naplánovat a připravit činnosti pro děti, pak je organizovat a řídit v rámci svého pracoviště. Absolventi po ukončení studia jsou kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci pro práci s dětmi a mládeží. Jejich možnosti uplatnění jsou:

- učitelé mateřských škol,
- vychovatelé nebo pedagogové volného času,
- pedagogové v neškolních zařízeních (sociálních nebo zdravotnických),
- studium na vyšších odborných školách nebo vysokých školách.

▪ **Sociální činnost** – označení oboru 75-41-M/01, kód 75

Jedná se o čtyřleté denní studium pro chlapce i dívky, zakončené maturitní zkouškou. Žáci jsou během studia připravováni pro zajišťování sociálních služeb různým skupinám klientů. Jedná se o výkon práce v různých sociálních zařízeních i v terénních službách. Cílem výuky je osvojení si vědomostí a dovedností potřebných pro poskytování přímé péče a pomoci klientům, kteří potřebují z důvodů, zdravotního postižení, dlouhodobého onemocnění, věku, krizové sociální situace, pomoc při péči o vlastní osobu, při zabezpečení stravy, nákupů a jiných záležitostí osobního charakteru. Získávají teoretické vědomosti a praktické dovednosti pro nepedagogickou výchovně - vzdělávací činnost, pro naplňování volného času klientů. Osvojují si výtvarné techniky, hudební, hudebně pohybové, pracovní terapeutické a jiné dovednosti. Získají vědomosti a dovednosti z pedagogiky, psychologie a zdravotních nauk. Zároveň se naučí orientovat v systému sociálních služeb a jiných forem sociální pomoci, jejich řízení, právního a ekonomického zabezpečení. Seznámí se sociální politikou, naučí se rozumět sociálním problémům a přístupům k jejich řešení.

Absolventi se uplatní jako pracovníci:

- v sociálních, terénních službách (domovy pro seniory, osoby se zdravotním postižením),
- v ambulantních nebo pobytových zařízeních,
- v pečovatelských a asistentkých službách,
- ve službách pro rodiny s dětmi,
- v oblasti přímé obslužné péče klientům,
- v managementu sociálních služeb.

Absolventi mohou pokračovat dále ve studiu na vyšších odborných nebo vysokých školách, nebo získat druhou kvalifikaci ve zkráceném studiu na středních školách, zejména v oborech sociálních, zdravotnických, pedagogických.

4.4 Odborná praxe

Probíhá v každém ročníku daného oboru, ve stanovených termínech. Tato škola klade velký důraz na tuto oblast vzdělávání, jako možnost pro studenty, aplikovat svoje získané poznatky, a také získat další zkušenosti potřebné pro výkon budoucí profese. Student se dostane do oboru svého budoucího zaměstnání a udělá si představu o možnostech svého uplatnění, pozná reálné pracovní prostředí. Škola pravidelně a dlouhodobě spolupracuje s různými zařízeními a organizacemi. Tato spolupráce má svoji tradici, velmi dobré výsledky a každoročně jsou pořádány různé akce a setkání. Spolupráce školy v rámci praxe probíhá s institucemi:

- Mateřská škola Boskovice,
- Školní družina při Základní škole Boskovice,
- MŠ, ZŠ a Praktická škola Boskovice,
- MŠ při nemocnici Boskovice,
- Speciální MŠ při DLPP,
- Stacionář Emanuel Boskovice,
- Stacionář Betany Boskovice,
- Domov pro seniory a oddělení se zvláštním režimem Boskovice.

Myslím, že stojí za zmínku uvést, že SPgŠ se věnuje také charitativním projektům. Zapojila se např. do projektů Adopce Afrika a adoptovala chlapce z Keni, kterého už několik let podporuje, díky tomu má materiální pomoc a může navštěvovat školu. Dále se žáci účastní každoročně projektu Červená stužka, která je mezinárodním symbolem informovanosti o problematice HIV a AIDS a různých charitativních sbírek např. pro nadaci Světluška – pomoc nevidomým. Tato zkušenost s charitativní prací, má na studenty a studentky určitě dobrý vliv, přinejmenším je může naučit, aby nebyli lhostejní k problémům druhých.

II. EMPIRICKÁ ČÁST

---

5 Analýza uplatnění absolventů Střední pedagogické školy Boskovice

Myslím si, že pracovní uplatnění absolventů je v dnešní době velmi aktuální téma, protože z dostupných zdrojů víme, že současná situace na trhu práce není pro absolventy škol příliš příznivá. Proto se v této kapitole budu zabývat analýzou uplatnění absolventů Střední pedagogické školy Boskovice.

5.1 Cíl šetření a výzkumné otázky

Cílem empirického šetření je zjistit, jak se uplatnili absolventi Střední pedagogické školy na trhu práce. Na základě cíle empirického šetření byly stanoveny následující výzkumné otázky.

Výzkumné otázky:

1. *Zahájili absolventi po ukončení studia pracovní dráhu ve svém oboru?*
2. *Jak dlouho hledali svoje 1. zaměstnání?*
3. *Kolik absolventů vystudovalo vysokou školu?*
4. *Jak se absolventi uplatňují ve vystudovaném oboru po 10 letech?*
5. *Jak hodnotí absolventi pracovní příležitosti v oboru ve svém regionu?*
6. *Jak jsou absolventi v současném zaměstnání spokojeni?*

5.2 Vzorek empirického šetření

Osloveno bylo celkem 126 Absolventů Střední pedagogické školy Boskovice z let 2001 a 2002 s žádostí o vyplnění dotazníku. Dotazníky byly distribuovány prostřednictvím získaných kontaktů přímo na emailové adresy a z části také vyplněny na srazu tříd. Návratnost byla 83 dotazníků ze 126, což je 66 %.

K uvedenému výsledku zřejmě přispělo to, že absolventi z roku 2001 jsou bývalí spolužáci. Oslovila jsem starší absolventy, vzhledem k tomu, že mají více zkušeností s přechodem na trh práce s jeho vývojem a s hledáním zaměstnání než absolventi, kteří mají před maturitou, nebo těsně po maturitě.

5.3 Metoda empirického šetření

Vzhledem k charakteristice výzkumného problému jsem zvolila metodu dotazníkového šetření, zde jsem vytvořila většinou uzavřené otázky, aby vyplňování respondenty příliš neobtěžovalo. Snažila jsem se formulovat jasné otázky a obsáhnout všechny možné typy odpovědí, které jsou stěžejní, k dosažení cíle výzkumu a zodpovězení výzkumných otázek. Jedná se o kvantitativní výzkum a výhodou je relativně snadnější získávání informací, od většího počtu respondentů.

Dotazník „, jak už název nasvědčuje, slovo dotazník se spojuje s dotazováním, otázkami. Je to způsob písemného kladení otázek a písemného získávání odpovědí. Dotazník je nejfrekventovanější metodou získávání údajů“ (Gavora, 2010 s. 121.)

Výhodou dotazníkového šetření je snadná proveditelnost, dotazník lze rozeslat mezi velký počet respondentů najednou prostřednictvím emailu. Nevýhodou dotazníku je menší návratnost a anonymita respondentů.

Každý dotazník musí mít jasný a konkrétní cíl. Osobu, která dotazník vyplňuje nazýváme *respondent* (Gavora, 2010 s. 121.). Možností distribuce dotazníků je několik, buď osobní dotazování, rozesílání poštou nebo emailem. V tomto případě byl dotazník rozeslán na emailové adresy, po povolení vstupu do jednotlivých tříd, na serveru Spolužáci.cz a část dotazníků byla rozdána osobně mezi respondenty. Dotazník se skládá z 18 otázek, z toho 12 otázek uzavřených, 6 otázek polouzavřených. Odpovědi budou rozepsány a vyhodnoceny procentuálně, některé i grafickým znázorněním. Nevyplněný dotazník je přílohou č. 2.

5.3.1 Realizace empirického šetření

Dotazníkové šetření probíhalo v období mezi 11. 2. 2013 – 10. 4. 2013. Část dotazníků byla rozeslána na emailové adresy, po získání potřebných kontaktů. Další část jsem osobně rozdala mezi respondenty na srazu tříd v Boskovicích. V průvodním emailu i osobně jsem respondenty ujistila, že dotazníky využijí pouze pro účely bakalářské práce a následně budou z pošty vymazány.

6 Interpretace výsledků šetření

Tato kapitola se zabývá výsledky dotazníkového šetření. Každá jednotlivá otázka z dotazníku bude postupně zpracována a její výsledky budou analyzovány a vyhodnoceny.

6.1 Interpretace otázek dotazníkového šetření

V rámci této kapitoly jsou zpracovány jednotlivé otázky dotazníkového šetření. Odpovědi respondentů jsou vyhodnoceny slovně, některé pro větší přehlednost jsou zpracovány do grafu.

Otázka č. 1: Věk

Co se týká věku, převažovali respondenti v kategorii 31 let 50 odpovědí (60 %), kategorie 30 let 33 odpovědí (40 %).

Otázka č. 2: Pohlaví

V dotazníkovém šetření byly zastoupeny v drtivé většině ženy a to v celkovém počtu 79 (95 %), muži byli 4 (5 %). Z výsledků vyplývá, že zájem o studium pedagogických oborů měli především dívky. Počet chlapců, kteří se rozhodli pro toto zaměření, je v případě Střední pedagogické školy Boskovice v absolventském roce 2001 jen malé procento a v roce 2002 neabsolvoval žádný muž.

Otázka č. 3: Uveďte bydliště

Z výsledků vyplývá, že v obci nebo městysi žije celkem 39 respondentů (47 %), ve městě do 12 tis. obyvatel žije 29 (35 %) respondentů, ve městě nad 12 tis. obyv. žije 15 (18 %) respondentů.

Otázka č. 4: Uveďte nejbližší okresní/krajské město

Pro upřesnění, kde se absolventi jmenované školy zejména ucházejí o pracovní příležitosti, byla do dotazníku zakomponována otázka týkající se bydliště a nejbližšího okresního, či krajského města. Odpovědi respondentů byly následující, nejvíce jsou zastoupena pochopitelně města v Jihomoravském kraji. Na základě těchto odpovědí předpokládám, že většina respondentů bude v otázce č. 10 (*Jak hodnotíte množství*

pracovních příležitostí ve Vašem oboru v regionu?) hodnotit pracovní příležitosti především na okrese Blansko, v Brně a okolí.

- Brno 10 (12 %),
- Blansko 56 (67 %),

Ostatní města: Zlín 1, Olomouc 3, Prostějov 3, Praha 3, Žďár nad Sázavou 1, Liberec 1, Kladno 1, Mikulov 3, Plzeň 1.

Otázka č. 5: Nejvyšší dosažené vzdělání?

-Bylo VŠ vzdělání v rámci oboru? Pokud ne, v jakém?

Co se týká pokračujícího studia, bylo zjištěno, že 31 dotázaných, z celkového počtu 83 navrácených dotazníků, úspěšně získalo vysokoškolský titul, což činí asi 37% úspěšnost. ÚSO vzdělání získalo celkem 49 (59 %) respondentů, VOŠ absolvovali 3 respondenti (4 %).

Vysokoškolské vzdělání v rámci oboru z 31 odpovědí získalo 28 (90 %) respondentů. Mimo obor: Právnická fakulta 1, JAMU 1, MU obor Politologie 1.

Otázka č. 6: Využití získaných odborných vědomostí a dovedností na ŠPgŠ v zaměstnání?

Z výsledků vyplývá, že 55 (66 %) respondentů se domnívá, že získané vědomosti a dovednosti využilo dostatečně v zaměstnání, 21 (25 %) respondentů se domnívá, že získané vědomosti využili méně, 7 (9 %) respondentů se domnívá, že je v zaměstnání nevyužilo.

Otázka č. 7: Jste spokojeni s výběrem oboru a druhem vzdělání?

Na tuto otázku odpovědělo 60 (72 %) respondentů, že je s výběrem oboru spokojeno, 23 (28%) respondentů by raději zvolilo jiný obor.

Otázka č. 8 Pokuste se zhodnotit Vaši znalost cizích jazyků:

Při vyhodnocování jazykové vybavenosti absolventů se bohužel ukázalo, že její úroveň má v mnoha případech sestupnou tendenci. V 15 % (12 respondentů) zde bylo uvedeno, že se absolvent již není schopen dorozumět v cizím jazyce, ve kterém při studiu na střední škole musel prokazovat znalosti. Asi 65 % (54 respondentů) odpovědělo, že je

schopno se dorozumět a asi 20% (17 respondentů) dokáže bez problémů a pohotově komunikovat v cizím jazyce.

71 respondentů (85 %), uvedlo, že prokazují nějaké znalosti cizího jazyka. Z této skupiny 5 respondentů uvedlo, že ovládají anglický i německý jazyk a jedna absolventka anglický a francouzský jazyk. Ze zbytku ovládajících pouze jeden cizí jazyk, to byla ve 35 případech angličtina a v 30 němčina.

Otázka č. 9: Absolvoval/a jste nějaké odborné kurzy, rekvalifikaci, nebo doplnění kvalifikace?

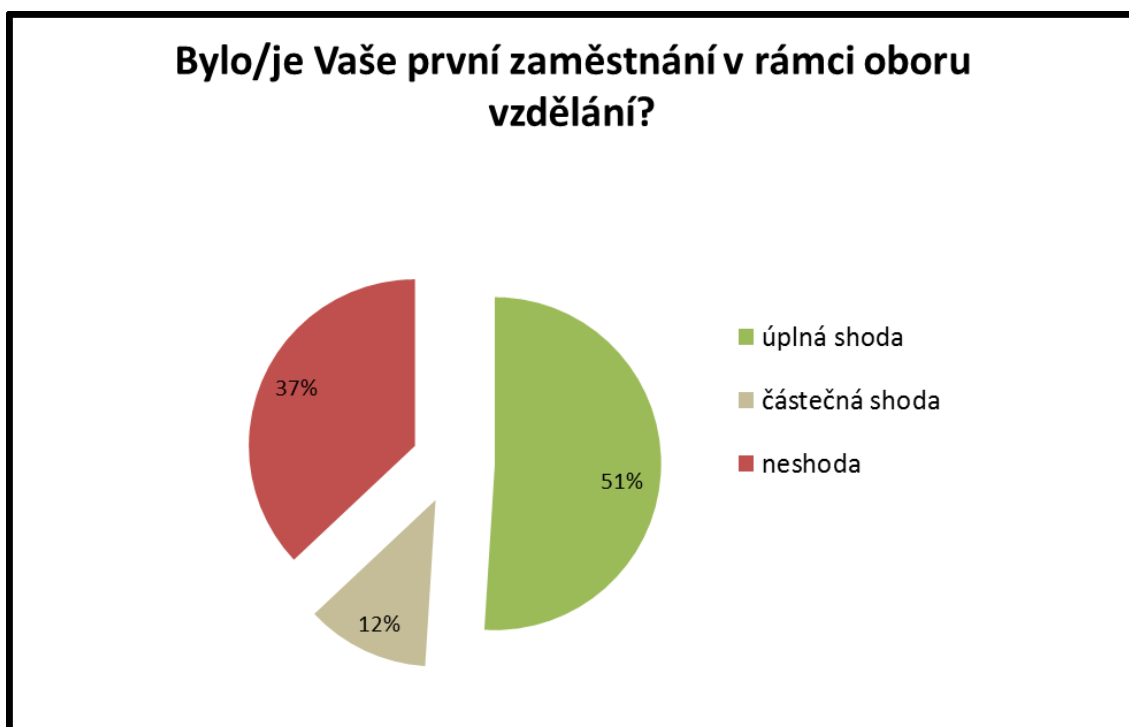
Na základě vyhodnocených dotazníků se také ukázalo, 6 respondentů (7 %) prošlo rekvalifikací (kurz podvojného účetnictví, kurz zpracování mezd, kurz nehtové modeláže). Jazykový kurz absolvovalo 18 respondentů (22%), kurz ovládání výpočetní techniky 3 respondenti (4 %). Kvalifikaci si doplnilo 5 respondentů (6 %). Zbylých 51 respondentů (61 %) neuvedlo žádnou odpověď.

Otázka č. 10: Jak hodnotíte množství pracovních příležitostí ve Vašem oboru v regionu?

Z výsledků je patrné, že 66 respondentů (80 %) hodnotilo situaci tak, že je v jejich regionu méně pracovních příležitostí, 15 respondentů (18 %) uvedlo, že téměř žádné, dostatek pracovních příležitostí označili celkem 2 respondenti (2 %) a ti také uvedli místo bydliště hlavní město Praha. Z toho vypývá, že Blanensko a Boskovicko nabízí spíše méně pracovních příležitostí a situace pracovních nabídek se v jednotlivých regionech liší.

Otázka č. 11: Bylo/je Vaše první zaměstnání v rámci oboru vzdělání?

Neshoda vzdělání a prvního zaměstnání u zkoumaného vzorku vyšla následovně, celkem 42 respondentů (51 %) uvedlo, že došlo k úplné shodě, celkem 10 (12 %) odpovědělo, že to byla shoda částečná a 31 respondentů (37 %) našlo první zaměstnání mimo svůj obor vzdělání.

Graf č. 1: *Bylo/je Vaše první zaměstnání v rámci oboru vzdělání?*

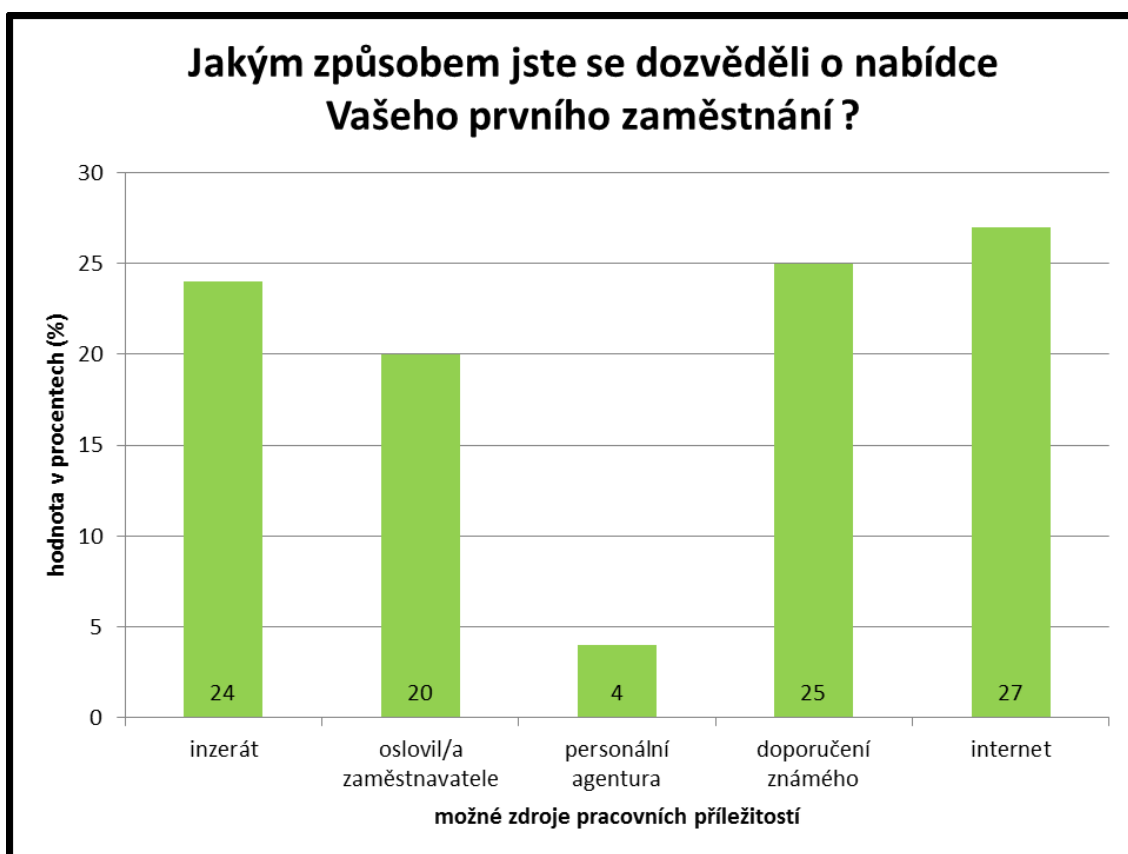
Zdroj: vlastní

Otázka č. 12: Jakým způsobem jste se dozvěděli o nabídce Vašeho 1. zaměstnání?

Z dotazníků vyplývá, že jsou poměrně rovnoměrně rozloženy počty odpovědí do 4 skupin. Jedna skupina má výrazně méně respondentů.

- inzerát: 20 respondentů (24 %),
- oslovení firmy/zaměstnavatele: 17 respondentů (20 %),
- personální agentura: 3 respondenti (4 %),
- doporučení známého: 21 respondentů (25 %),
- internet: 22 respondentů (27 %).

Tyto výsledky ukazují, že je třeba při hledání zaměstnání využít všechny možné zdroje pracovních nabídek, nebát se oslovovat zaměstnavatele, odpovídat na inzeráty a nabídky stále sledovat na internetu i v tisku. Myslím, že současná situace, kdy zájemce o práci využije služeb personální agentury, by se nejspíš lišila od získaných odpovědí v dotazníku. Personálních agentur vzniklo postupně mnoho, a jejich služeb využívají velmi často hlavně zaměstnavatelé.

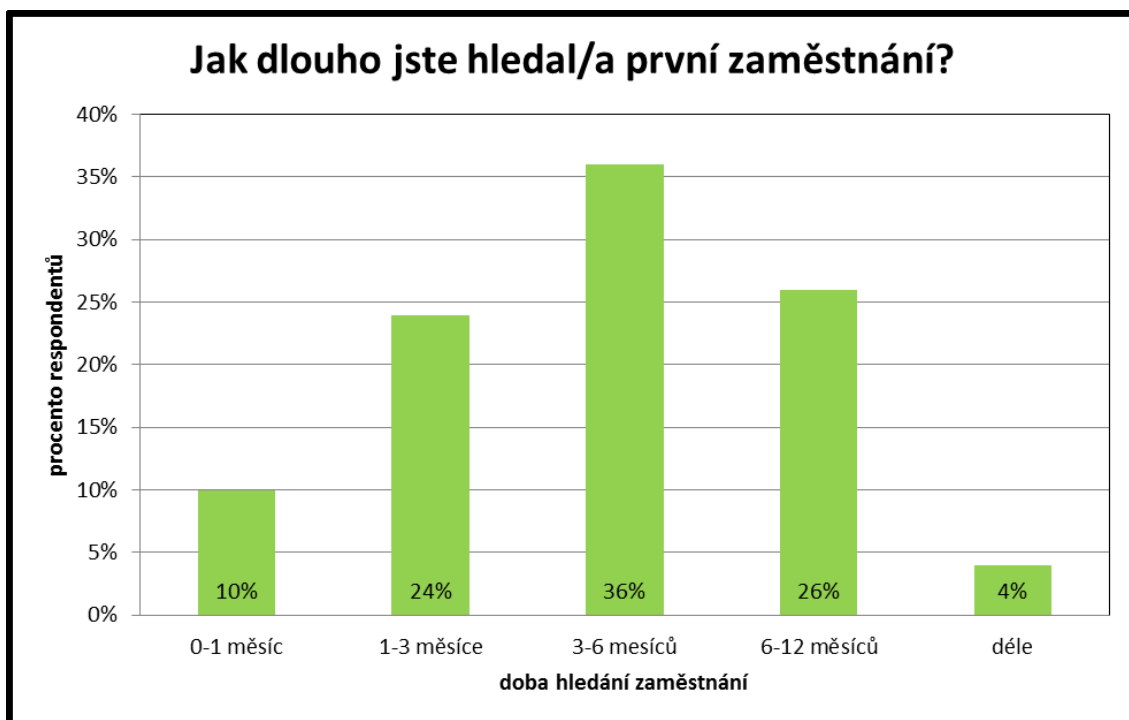

Graf č. 2: Jakým způsobem jste se dozvěděli o nabídce Vašeho 1. zaměstnání?

Zdroj: vlastní

Otázka č. 13: Jak dlouho jste hledal/a první zaměstnání?

Z výsledků vyplývá, že největší procento úspěchů bylo zaznamenáno v rozmezí 3 – 6 měsíců: 30 respondentů (36 %), na druhém místě bylo rozmezí 6 – 12 měsíců: 22 respondentů (26 %). V rozmezí 1-3 měsíce hledalo první zaměstnání 20 respondentů (24 %). V rozmezí 0-1 měsíc 8 respondentů (10 %). Déle než rok 3 (4 %).

Graf č. 3: *Jak dlouho jste hledal/a první zaměstnání?*

Zdroj: vlastní

Otázka č. 14: Kolik pracovních pohovorů jste absolvoval/a před získáním prvního zaměstnání?

Z výsledků vyplývá:

- 1: odpovědělo 13 respondentů (16 %)
- 2-5: odpovědělo 41 respondentů (49 %)
- 5-10: odpovědělo 27 respondentů (33 %)
- více: odpověděli 2 respondenti (2 %)

U počtu pracovních pohovorů, které museli dotazovaní absolvovat, jsme mohli pozorovat zcela logickou podobnost s grafem č. 3, potažmo odpověďmi na předchozí otázku. Čím déle hledali respondenti zaměstnání, tím více pracovních pohovorů absolvovali.

Otázka č. 15: Kolik zaměstnání jste vystřídal/a?

Dotazovaní respondenti se dělí do dvou hlavních skupin s malým rozdílem, nejvíce je zastoupená skupina respondentů, která je stále v prvním zaměstnání nebo na rodičovské dovolené. Druhou skupinu, tvoří respondenti, kteří jsou v současné době ve druhém zaměstnání.

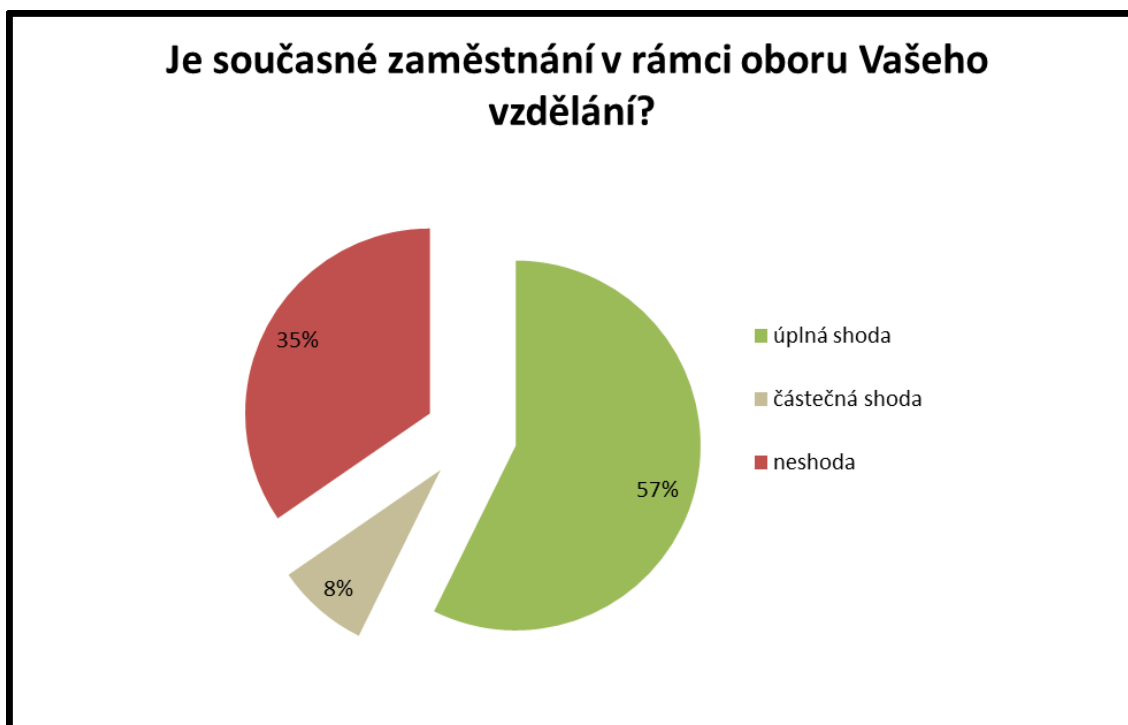
- první zaměstnání: odpovědělo 42 respondentů (51 %)
- druhé zaměstnání: odpovědělo 32 respondentů (39%)
- třetí až páté zaměstnání: odpovědělo 9 respondentů (10 %)
- více: žádá odpověď

Otázka č. 16: Bylo snazší najít další zaměstnání, než najít to první a proč?

V návaznosti na přechozí otázku č. 15, zde většinou odpovídali ti, kteří už pracovali nebo pracují ve dvou a více zaměstnáních. Celkem tvořili počet 41 respondentů, z toho 26 respondentů (64 %) uvedlo, že bylo snazší najít další zaměstnání, 15 respondentů (36 %) uvedlo, že ne. Druhé zaměstnání se hledá dle odpovědí lépe než to první. Přisuzuji to zejména tomu, že žadatelé toho můžou o poznání více nabídnout potenciálním zaměstnavatelům, díky získaným zkušenostem z prvního zaměstnání. Dalším významným faktorem je dle mého názoru to, že absolventi, v tomto případě převážně ženy, hledali druhé zaměstnání až po absolvování rodičovské dovolené.

Otázka č. 17: Je současné zaměstnání v rámci oboru Vašeho vzdělání?

Otázka měla zjistit, jak se absolventi SPgŠ Boskovice uplatňují v oboru po 10 letech. Z výsledků vyplývá, že 47 respondentů (57 %) pracuje v oboru, 7 respondentů (8 %) uvedlo, že částečně (částečná shoda), 29 respondentů (35%) pracuje mimo obor.

Graf č. 4 : Je současné zaměstnání v rámci oboru Vašeho vzdělání?

Zdroj: vlastní

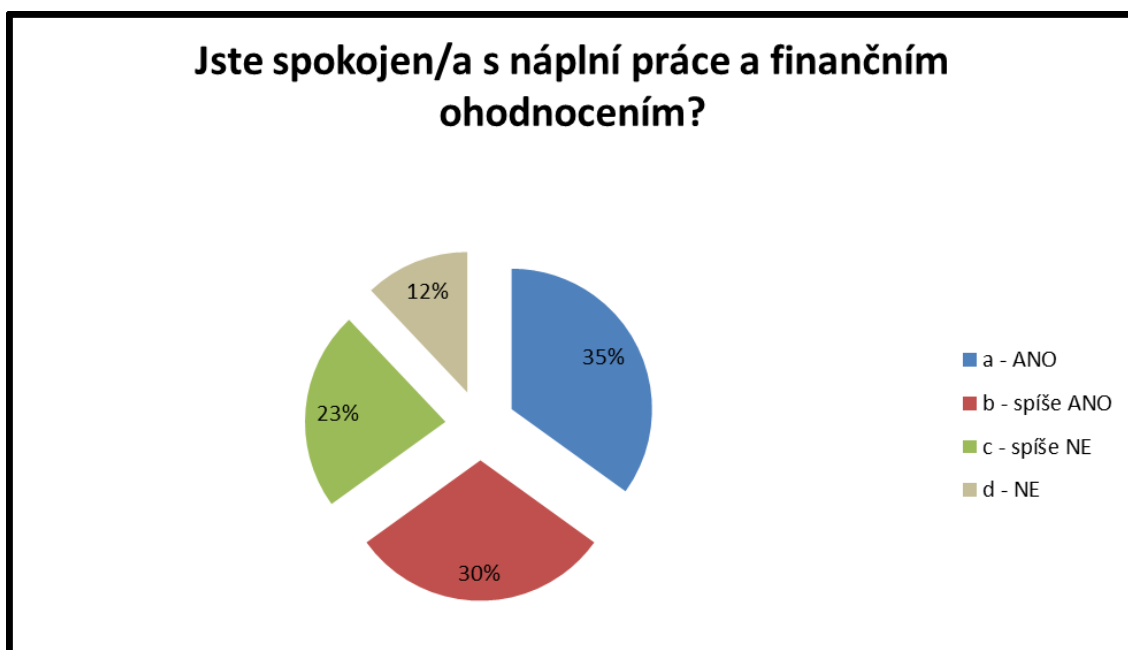
Nabízí se zde srovnání s otázkou č. 11: *Bylo/ je Vaše první zaměstnání v oboru?*

- 42 respondentů (51 %) - úplná shoda,
- 10 respondentů (12 %) - shoda částečná,
- 31 respondentů (37 %) - mimo svůj obor vzdělání.

V grafu č. 5 je vidět mírná změna ve všech možnostech odpovědí. Lze konstatovat, že po 10 letech pracuje v oboru více absolventů, než bezprostředně po ukončení studia.

Otázka č. 18 : Jste spokojen/a s náplní práce a finančním ohodnocením?

Tato otázka navazovala na otázku č. 17. Z odpovědí vyplývá, že 29 respondentů (35 %) je spokojeno, 25 respondentů (30 %) odpovědělo, že spíše je spokojeno, 19 respondentů (23 %) spíše není spokojeno, 10 respondentů (12 %) spokojeno není.

Graf č. 5: *Jste spokojen/a s náplní práce a finančním ohodnocením?*

Zdroj: vlastní

6.2 Shrnutí výsledků a diskuse

Tato kapitola obsahuje na základě stanovených otázek v kapitole 5.1 shrnutí výsledků empirického šetření.

1. Zahájili absolventi po ukončení studia pracovní dráhu ve svém oboru?

Z výsledků vyplývá, že více než polovina absolventů (51 % respondentů) svojí pracovní kariéru zahájila ve svém oboru. Částečná shoda s oborem byla u 10 respondentů. Tento ukazatel hodnotím jako příznivý. Vzhledem k tomu, že pedagogické profese zdaleka nepatří k nejlépe placeným povoláním, přestože je často vyžadováno vysokoškolské vzdělání.

2. Jak dlouho hledali svoje 1. zaměstnání?

Svoje první zaměstnání nejvíce absolventů hledalo přibližně 3-6 měsíců. Tento ukazatel je závislý na několika faktorech a to jak na situaci v regionu, kde absolventi práci hledali a také na celkové nezaměstnanosti. Jak jsem uvedla v kapitole 3.3 situace v roce 2001, kdy se absolventi dostali na trh práce, byla příznivější, než v pozdějších letech.

3. Kolik absolventů vystudovalo vysokou školu?

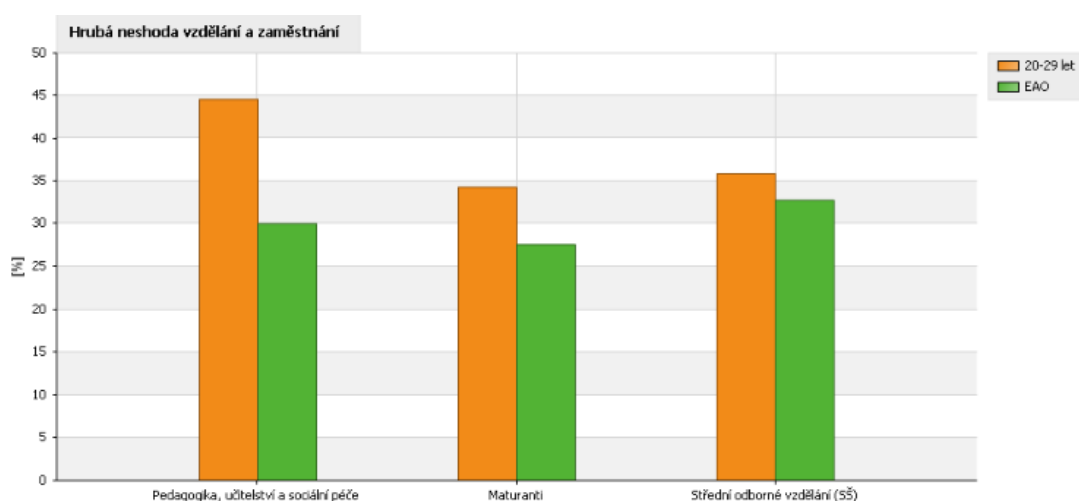
Výsledek o absolvování vysokoškolského studia měl hodnotu 37 % a mírně převyšuje výsledek ve studii RNDr. Kleňhové a Ing. Vojtěcha (2011) *Přechod absolventů středních škol do terciálního vzdělávání*, kde je u oborů pedagogika, učitelství a sociální péče uvedena hodnota v rozmezí 32 - 35 %. Zajímavé zjištění z dotazníkového šetření je to, že absolventi s vysokoškolským vzděláním si v 90 % zvolili VŠ v rámci oboru. Dle mého názoru by procento úspěšnosti absolvování VŠ mohlo být ještě vyšší, vzhledem k pedagogické profesi, odborné přípravě budoucích pedagogů a požadavkům na jejich kvalifikaci.

4. Jak se absolventi uplatňují ve vystudovaném oboru po 10 letech?

Z výsledků vyplývá, že 47 respondentů (**57 %**) **pracuje v po 10 letech v oboru**, 7 respondentů (8 %) uvedlo, že částečně (částečná shoda), **29 respondentů (35%) pracuje mimo obor.** Z výsledků lze konstatovat, že přibližně třetina absolventů se v oboru neuplatnila. Lze to přisuzovat tomu, že např. ztratili o obor zájem, už během studia. Nebo absolventi neměli zájem o pokračování ve studiu a tím se jejich šance na uplatnění v oboru snížily. Ve srovnání s **neshodou v zaměstnání** bezprostředně po

ukončení studia (31 respondentů, otázka 11.), lze říci, že tento **ukazatel se výrazně neměnil**.

Pro srovnání ještě uvádím výsledky setření zaměřené na absolventy oboru pedagogika, učitelství a sociální péče získané ze serveru *Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce* viz graf č. 6 a tabulka č. 5 vyplývá, že **44,6%** lidí ve věku **20-29 let**, vzdělaných v **oborech pedagogika, učitelství a sociální péče pracuje v jiném oboru**. U všech ekonomicky aktivních obyvatel (EAO) se stejným vzděláním je to potom 30,1%. Můžeme říci, že neshoda vzdělání a zaměstnání je v tomto případě mírně vyšší, než u ostatních středoškolsky vzdělaných obyvatel.

Graf č. 6: *Hrubá neshoda vzdělání a zaměstnání*

Hrubá neshoda:	Kdo	Hodnocení	Hrubá neshoda
Střední odborné vzdělání (SŠ)	20-29	2,4	35,9%
	EAO	2,3	32,8%
Maturanti	20-29	2,4	34,3%
	EAO	2,3	27,6%
Pedagogika, učitelství a sociální péče	20-29	2,7	44,6%
	EAO	2,2	30,1%

Hodnocením shody získaného vzdělání a vykonávaného zaměstnání absolventů středního odborného vzdělávání se zjišťuje **využití kvalifikace** absolventů z hlediska vykonávaného zaměstnání.

Pro hodnocení souladu mezi vzděláním a zaměstnáním byla použita čtyřstupňová škála*

A – úplná shoda – absolvent byl pro uvedenou činnost (práci) přímo připravován;

B – částečná shoda – uplatnění absolventa v dané činnosti je značně logické;

C – dílčí neshoda – uplatnění absolventa v dané činnosti lze alespoň vzdáleně akceptovat;

D – hrubá neshoda – uplatnění absolventa v dané činnosti (práci) je v protikladu s jeho přípravou, absolvent vůbec nevyužívá své kvalifikace

Tabulka č. 5: *Hrubá neshoda vzdělání a zaměstnání*

Zdroj: (<http://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClanekAbsolventi/4-3-02/Neshoda-vzdelani-a-zamestnani/2>)

5. Jak hodnotí absolventi pracovní příležitosti v oboru ve svém regionu?

Hodnocení pracovních příležitostí bylo nejvíce zaměřeno vzhledem k místu bydliště na Blanensko a okolí. **Tento region většinou hodnotili respondenti jako oblast, kde je méně pracovních příležitostí v oboru**, celkem 15 respondentů uvedlo, že příležitosti nejsou žádné. O regionu nám to vypovídá to, že pedagogové a vychovatelé hledali a nebo hledají uplatnění v oboru hůře. Vypovídá o tom i současný nárůst nezaměstnanosti a úbytek pracovních míst.

6. Jak jsou absolventi v současném zaměstnání spokojeni?

S náplní práce a finančním ohodnocením je spokojena přibližně třetina respondentů 35 %, druhá nepatrně menší část 30 %, se přiklonila k tomu, že je spíše spokojena. K zápornému názoru se přidalo 19 respondentů a úplnou **nespokojenost vyjádřilo 10 absolventů.** Dá se říci, že tedy přibližně třetina respondentů, není příliš spokojena v zaměstnání. Tento výsledek hodnotím jako pozitivní, dle mého názoru je důležitá pro výkon práce motivace a pokud je někdo v zaměstnání nespokojen, těžko bude dobře motivován. Myslím, že právě v této oblasti vzdělávání a výchovy je velmi důležitá kvalitní práce pedagogů a vychovatelů.

Závěr

Každým rokem trh práce vstřebává nové a nové absolventy, většinou jsou plní očekávání, energie, otvírají se před nimi nové možnosti, nová poznání. Někdy se však mohou zklamat, když zjistí, že jejich nová etapa může mít stinné stránky, jako je třeba nezaměstnanost. Musí na sobě pracovat a využít všechny příležitosti k tomu, aby byli v profesním životě spokojeni a na trhu práce se uplatnili. Každý jistě touží mít práci, která ho baví, finančně ho zabezpečí, může v ní realizovat svoje tvůrčí nápady. Bohužel takhle ideální situace dnes existuje jen v malém počtu případů. Myslím, že úroveň dosaženého vzdělání výrazně ovlivňuje životní úroveň a sociální postavení ve společnosti.

Dnešní doba je bohužel typická tím, že lidé mají spíše obavy z budoucnosti, především z ekonomického zabezpečení sebe a rodiny. Mladí lidé to dnes nemají vůbec jednoduché, je velká poptávka po zaměstnání, velká konkurence ze strany uchazečů. Současně společnost a školy nabízí možnosti a příležitosti se vzdělávat, cestovat, učit se cizí jazyky. Takže je to především na nich, jak si svoji budoucnost naplánují. Důležité je, aby byli k úvahám a plánování budoucnosti vedeni, aby jim na vlastní situaci záleželo, měli nějakou motivaci. Zkrátka, aby jim to nebylo jedno. Chci tím poukázat na úlohu rodiny a školy, ta je dle mého názoru nejpodstatnější. Vedení a pomoc mladému člověku, aby se dobře zorientoval, zhodnotil svoje možnosti, schopnosti a co nejlépe je pro svoje uplatnění v profesi využil. Určitě se občas každý ohlédne zpět za svojí dosavadní životní cestou a přemýšlí, jestli se rozhodoval vždy správně, zda pro svůj životní cíl udělal maximum. I z chybných rozhodnutí se poučíme a třeba nás to posune někam dál.

Cílem bakalářské práce bylo vymezit postavení absolventů na trhu práce a zjistit, jak se uplatnili na trhu práce absolventi Střední pedagogické školy Boskovice. Ve své bakalářské práci jsem se zaměřila na absolventy s úplným středním odborným vzděláním, na oblast trhu práce a nezaměstnanost absolventů. Definovala jsem pojmy trh práce, střední odborné vzdělání, nezaměstnanost. Ze zpracovaných údajů vyplývá, že celkový počet absolventů v této kategorii středního vzdělání postupně klesá. Míra nezaměstnanosti absolventů, má za sebou v konkrétních letech výrazný propad a současná situace ukazuje, že je tato skupina na trhu práce velmi ohrožena. Co se týká konkrétních oslovených absolventů Střední pedagogické školy, tak jsem průzkumem zjistila, že jich přibližně třetina nepracuje v oboru. Může to být ovlivněno trhem práce

v konkrétním regionu, možná i současnou ekonomickou situací naší země nebo finančním ohodnocením konkrétní pedagogické profese. Zabývala jsem se i možností dalšího studia a výsledek je takový, že přibližně třetina z každé oslovené třídy dosáhla vysokoškolského vzdělání. Tento údaj nehodnotím jako špatný, ale vzhledem k odborné přípravě budoucích pedagogů a jiných výchovných pracovníků a k požadavkům na jejich kvalifikaci by výsledek mohl být vyšší. Rozhodnutí pro obor hodnotili absolventi výrazněji většinou kladně. Domnívám se, že bakalářská práce by mohla sloužit jako zdroj informací především pro žáky základních škol, kteří se rozhodují, jaký obor vzdělání si zvolí. Dále pro jejich rodiče, aby dokázali svým dětem dobře pomoci a poradit. Zpětnou vazbou by mohla být pro SPgŠ Boskovice, pro pedagogickou teorii i praxi. Práce může být přínosem i pro informační a poradenská střediska, která se zabývají sekundárním vzděláváním, nebo pro výchovné poradce základních škol.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

IPS	Informační a poradenské středisko
MŠ	Mateřská škola
MU	Masarykova univerzita
JAMU	Janáčkova akademie múzických umění
DLPP	Dětská léčebna dlouhodobých poruch
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
RVP	Rámcový vzdělávací program
SPgŠ	Střední pedagogická škola
SOU	Střední odborné učiliště
SOŠ	Střední odborná škola
ŠVP	Školní vzdělávací program
ÚSO	Úplné střední odborné vzdělání
ÚSV	Úplné střední všeobecné vzdělání
VŠ	Vysoká škola
VOŠ	Vyšší odborná škola
ZŠ	Základní škola

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ

Bibliografické zdroje:

1. BUCHTOVÁ, B. a kol. *Nezaměstnanost psychologický, ekonomický a sociální problém*. Grada Publishing a.s., 2002. 1. vydání. 240 s. ISBN 80-247-9006-8.
2. BURDOVÁ, J.; CHAMOUTOVÁ D. *Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním - 2012*. Praha: NÚV, 2012. 44 s.
3. BURDOVÁ, J. a kol. *Uplatnění absolventů škol na trhu práce 2012*. Praha: NÚV, 2013. 90 s. ISBN 978-80-87652-99-2.
4. DOLEŽALOVÁ, G.; VOJTĚCH, J. *Shoda dosaženého vzdělání a vykonávaného zaměstnání - 2009*. Praha: NÚV 2010, 51 s.
5. GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno, 2010. 260 s. ISBN 978-80-7315-185-0.
6. KALOUSKOVÁ, P.; VOJTĚCH, J. *Potřeby zaměstnavatelů a připravenost absolventů škol – souhrnný pohled*. Praha: NÚV, 2008. 44 s.
7. KLEŇHOVÁ, M.; VOJTĚCH, J. *Přechod absolventů středních škol do terciárního vzdělávání* Praha: NÚV, 2011. 84 s.
8. ŘÍČAN, P. *Cesta životem: vývojová psychologie*. Praha portál: 2006. 390 s. ISBN 80-7367-124-7.
9. MAREŠ, P. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2002. 172 s. ISBN 8086429083.

Internetové zdroje:

1. *Aktivní politika zaměstnanosti*. MPSV: Zaměstnanost. [online]. Integrovaný portál MPSV. [cit. 2013-04-12]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/sz/zamest/dotace/apz>
2. HOVORKOVÁ, Kateřina. *Mzdy nováčků v práci stále mírně rostou*. Idnes.cz: Finance [online]. 2013 [cit. 2013-06-01]. Dostupné z: http://finance.idnes.cz/vyvoj-mezd-absolventu-prumerne-mzdy-podle-oboru-a-jejich-vyvoj-psu/podnikani.aspx?c=A130314_155114_podnikani_zuk
3. *Konstrukce klasifikace kmenových oborů vzdělání*. [online]. MŠMT. Klasifikace oborů. [cit. 2013-03-27]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/klasifikace-oboru?highlightWords=klasifikace+KKOV>
4. *Míra neshody absolvovaného vzdělání a vykonávaného zaměstnání*. [online]. Absolventi a trh práce. Národní ústav pro vzdělávání. [cit. 2013-03-28]. Dostupné z: <http://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClanekAbsolventi/4-3-02/Neshoda-vzdelani-a-zamestnani/25>
5. *Nezaměstnanost absolventů podle oborů vzdělání*. [online]. Absolventi a trh práce. Národní ústav pro vzdělávání. [cit. 2013-04-02]. Dostupné z: <http://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClanekAbsolventi/5-1-02/Nezamestnanost-absolventu-podle-oboru-vzdelani/12?Oblast=1&so=75&o=18222&kv=3&paramName=o>
6. *Zaměstnanost. Nejžádanější profese na portálu MPSV*. [online]. Integrovaný portál MPSV. [cit. 2013-06-12]. Dostupné z: (file://localhost/C:/Users/uzivatel/AppData/Local/Temp/Rar\$EXa0.895/statprofpou20130616.html).

7. TRHLÍKOVÁ, J. *Využití kvalifikace absolventů středních škol na trhu práce*. [online]. Národní ústav pro vzdělávání, 2013. 41s. [cit. 2013-04-16]. Dostupné z: http://www.nuv.cz/uploads/Vzdelavani_a_TP/Vyuziti_kvalifikace_absolventu_SS_2013_pro_www.pdf
8. *Statistiky nezaměstnanosti. Měsíční statistika nezaměstnanosti za rok 2013*. [online]. Integrovaný portál MPSV. [cit. 2013-06-12]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/mes>
9. *Statistiky nezaměstnanosti. Pololetní statistiky absolventů škol*. [online]. Integrovaný portál MPSV. [cit. 2013-06-12]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/abs/polo>
10. *Struktury systémů vzdělávání a profesní přípravy v Evropě: Česká republika 2009/10*. [online]. Praha, 2010 [cit. 2013-06-15]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/file/10185_1_1/download/
11. *Zaměstnání, práce, brigáda poradna: Absolvent a trh práce* [online]. [cit. 2013-06-05]. Dostupné z :<http://www.hledampraci.cz/poradna-zamestnani/absolvent-trh-prace.php>
12. *Změna výpočtu ukazatele registrované nezaměstnanosti* [online]. Český statistický úřad. [cit. 2013-04-10]. Dostupné z:http://www.czso.cz/csu/tz.nsf/i/zmena_vypoctu_ukazatele_registrovane_nezamestnanosti20121107
13. www.spgs.cz

Legislativa:

1. Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.
In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 2013-3-12].
2. Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 2013-03-12].
3. Zákon č. 561/2004Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 2013-04-05].
4. Nová opatření na podporu odborného vzdělávání. MŠMT. [online]. [cit. 2013-03-28]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/file/27137_1_1/download/ Č. j.: MŠMT-30 283/2012-211.

SEZNAM TABULEK, GRAFŮ

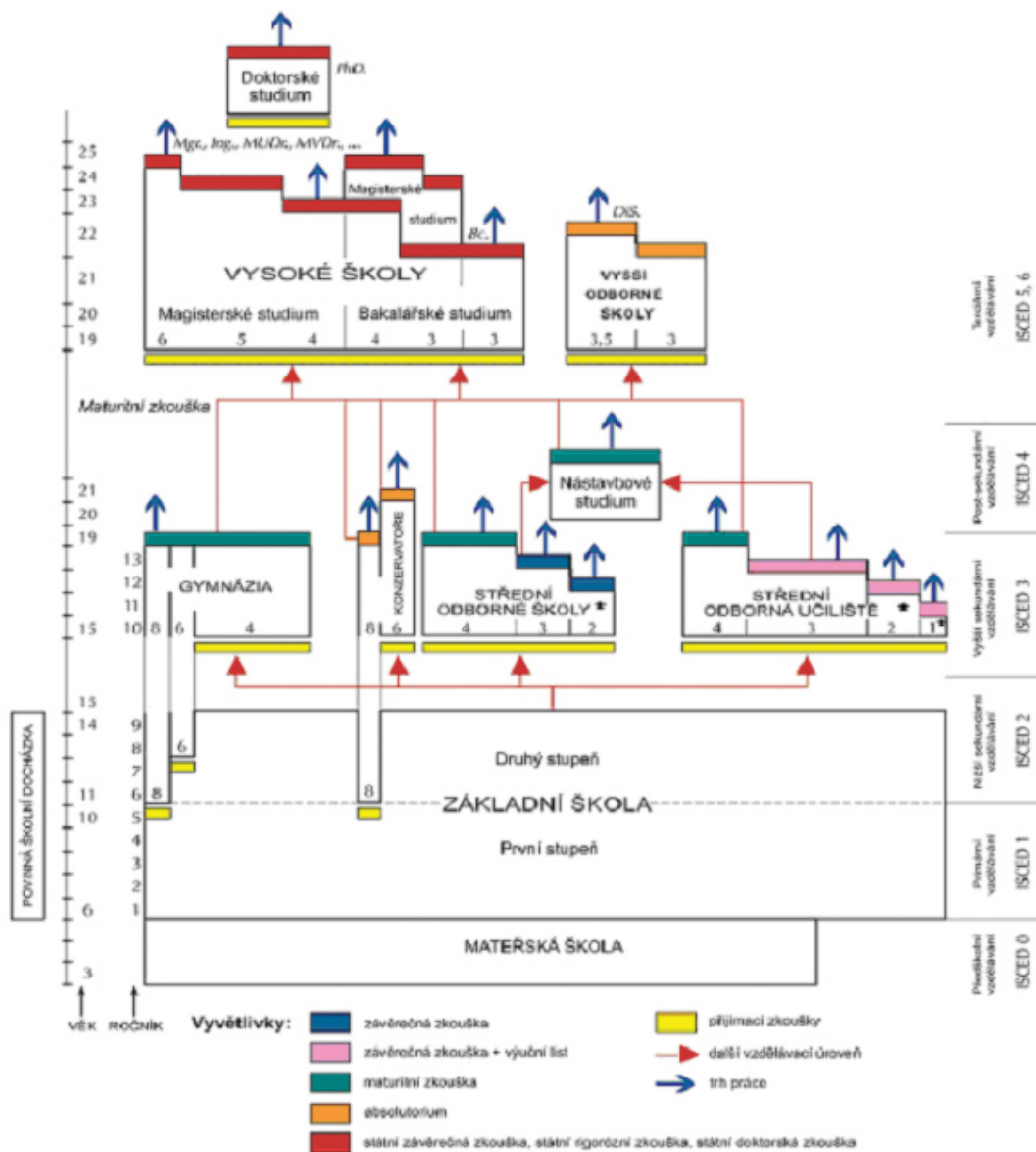
Tabulka č. 1: <i>Klasifikace kmenových oborů vzdělání – střední vzdělání</i>	13
Tabulka č. 2: Celkový počet nezaměstnaných absolventů a podíl na celkové nezaměstnanosti v r. 2006-2012.....	23
Tabulka č. 3: Počet všech evidovaných nezaměstnaných absolventů podle druhu středního vzdělání v období r. 2006 – 2012.....	24
Tabulka č. 4: Přehled absolventů celkem a absolventů nezaměstnaných v dubnu 2012.....	25
Tabulka č. 5: Hrubá neshoda vzdělání a zaměstnání.....	44
Graf č. 1: Bylo/je Vaše první zaměstnání v rámci oboru vzdělání?.....	37
Graf č. 2: Jakým způsobem jste se dozvěděli o nabídce Vašeho 1. zaměstnání?...	38
Graf č. 3: Jak dlouho jste hledal/a první zaměstnání?.....	39
Graf č. 4 : Je současné zaměstnání v rámci oboru Vašeho vzdělání?.....	41
Graf č. 5: Jste spokojen/a s náplní práce a finančním ohodnocením?.....	42
Graf č. 6: Hrubá neshoda vzdělání a zaměstnání	44

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Schéma vzdělávací soustavy České republiky

Příloha č. 2: Nevyplněný formulář dotazníku

Schéma vzdělávací soustavy

Pozn.: * Krátké vzdělávací programy (jednoleté a některé dvouleté) na středních odborných školách a středních odborných učilištích patří k úrovni ISCED 2C.

DOTAZNÍK K BAKALÁŘSKÉ PRÁCI

Vážení bývalí spolužáci a absolventi SPgŠ,

dovoluji si Vás požádat o vyplnění tohoto dotazníku, který slouží jako zdroj dat pouze pro mou bakalářskou práci na téma „Uplatnění absolventů Střední pedagogické školy Boskovice na trhu práce“. Věřím, že Vám nezabere příliš mnoho času, Vaše odpovědi jsou pro mě velmi přínosné a důležité. Dotazník je samozřejmě dobrovolný, ale prosím Vás o poskytnutí spolehlivých informací. Vaši odpověď prosím zvýrazněte tučným písmem, nebo zakroužkujte.

Velice Vám děkuji a přeji mnoho úspěchů v pracovním i osobním životě.

OTÁZKY:

- 1) Uved'te prosím svůj věk: _____
- 2) Označte odpověď, jste: a) muž   b) žena
- 3) Uved'te prosím současné bydliště:
          a) obec/městys   b) město do 12 tis. ob.   c) město nad 12tis.ob.
- 4) Nejbližší okresní/krajské město _____
- 5) Nejvyšší dosažené vzdělání
          a) ÚSO   b) VOŠ   c) VŠ
- pokud jste studoval/a VŠ, bylo to v rámci oboru?
          a) ANO   b) NE obor _____
- 6) Využil/a jste získané odborné vědomosti a dovednosti na ŠPgŠ v zaměstnání?
          a) využity dostatečně   b) využity méně   c) nevyžity
- 7) Jste spokojen/a s výběrem oboru a druhem vzdělání?
          a) spokojen/a   b) rozhodl/a bych se pro jiný obor
- 8) Pokuste se zhodnotit Vaši znalost cizích jazyků:
Anglický jazyk   a) komunikuji b) dorozumím se   c) neumím
Německý jazyk   a) komunikuji b) dorozumím se   c) neumím
_____ jazyk   a) komunikuji b) dorozumím se
- 9) Absolvoval/a jste nějaké odborné kurzy, rekvalifikaci, nebo doplnění kvalifikace? _____

10) Jak hodnotíte množství pracovních příležitostí Vašeho oboru v okrese?

a) dostatek pr. příležitostí   b) málo příležitostí   c) téměř žádné

11) Bylo/je Vaše první zaměstnání v rámci oboru vzdělání?

a) ANO   b) částečně ANO   c) NE

12) Jakým způsobem jste se dozvěděli o nabídce 1. zaměstnání?

*a) reakce na inzerát   b) oslovení z vaší strany
c) personální agentura   d) známý, přítel
e) internetový zdroj*

13) Jak dlouho jste hledal/a 1. zaměstnání?

*a) 0-1 měsíc   b) 1-3 měsíce   c) 3-6 měsíců   d) 6-12 měsíců
e) déle*

14) Kolik pracovních pohovorů jste absolvoval/a před získáním prvního zaměstnání?

a) 1   b) 2-5   c) 5-10   d) více

15) Kolik zaměstnání jste vystřídal/a?

a) je to moje první   b) druhé   c) třetí až páté   d) více

16) Bylo snazší najít další zaměstnání, než najít to první a proč?

a) ANO   b) NE   proč: _____

17) Je současné zaměstnání v rámci oboru Vašeho vzdělání?

a) ANO   b) částečně ANO   c) NE

18) Jste spokojen/a s náplní práce a finančním ohodnocením?

a) ANO   b) spíše ANO   c) spíše NE   d) NE

Děkuji za vyplnění dotazníku a za Váš čas.

Iva Klevetová, Ped-VS, 2013